

Kronika

***města
Dobrušky***

za rok 2013

Obsah kroniky

1. Počasí.....	1
2. Nejdůležitější události v životě města.....	1
3. Hlavní celoměstské akce.....	4
4. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti.....	8
5. Kulturní dění	13
6. Školství.....	20
7. Církev	30
8. Spolky a spolkový život.....	33
9. Sportovní život.....	35
10. Zajímavosti ze života města.....	40

1. Počasí

Počasí bylo v roce 2013 v první polovině chudé na slunce, opožděně nastoupilo jaro. Všechno pak vynahradilo teplé léto a příjemný podzim, který byl docela suchý. Celkově však byl rok 2013 teplotně normální, průměrná teplota byla 7,8 stupně, což je o 0,4 stupně víc než dlouhodobý průměr z let 1961-1990.

Rok 2013 sice začal pro toto období běžnými teplotami, přesto byl leden s průměrnou teplotou minus dva stupně nejchladnějším měsícem roku. Na konci ledna, konkrétně 26., pak rtuť spadla nejnižší v tomto roce, v Kořenově-Jizerce naměřili minus 28,1 stupně Celsia. Za celý měsíc meteorologové zaznamenali 143 procent obvyklého úhrnu srážek. Úhrn slunečního svitu byl však jen 44 procent a předznamenal následné půlroční období s podprůměrným svitem slunce, což znamená, že bylo nadprůměrné množství oblačnosti, která sluneční paprsky clonila.

Únor a zejména březen byly teplotně podprůměrné, ve třetím měsíci roku byla průměrná teplota dokonce minus 0,9 stupně, což je 3,6 stupně pod dlouhodobým normálem. Jaro s průměrnou teplotou 7,9 stupně pak přišlo až v dubnu, srážek a slunce však bylo pořád méně, než je na aprílové počasí obvyklé. Spíš chladnější a zatažený byl i květen. Napršelo však 165 procent srážek, k čemuž přispěly hlavně deště na konci května, které pak vyústily v povodně na Berounce, Vltavě a Labi. Mimořádně deštivý byl i červen, teploty a množství slunečního svitu však zůstaly pod průměrem.

Červenec konečně znamenal v charakteru počasí zlom. S průměrnou teplotou vzduchu 19,2 stupně byl celé 2,4 stupně Celsia nad průměrem. Srážek bylo jen 34 procent a sluneční svit trval 139 procent průměru. V Doksanech byla 28. července naměřena nejvyšší teplota z celého roku, a to 38,7 stupně. Nadprůměrně teplý a slunečný byl i druhý prázdninový měsíc. Září bylo i přes občasný výskyt babího léta chladnější a deštivější než je pro toto období obvyklé.

Poslední tři měsíce roku byly teplotně výrazně nadprůměrné. V listopadu a prosinci spadlo také velmi málo srážek, jen 72, respektive 35 procent dlouhodobého průměru. Říjen a prosinec byly také velmi slunečné. Zima pak byla výjimečně teplá a až na krátké období bez sněhu. Lyžařskou sezónu museli zabezpečovat umělým zasněžováním sjezdovek, běžecké tratě byly s výjimkou krátkého období nepoužitelné.

2. Nejdůležitější události v životě města

Významná dobrušská výročí roku 2013:

- 1373 – zemřel Sezema z Dobrušky, pochován v kryptě děkanského kostela – 640 let
- 1493 – privilegia dobrušských řezníků – 520 let

- 1513 – privilegia dobrušských soukeníků – 500 let
- 1568 – zemřel první dobrušský kronikář Zikmund Junáček – 445 let
- 1588 – ulit zvon ke kostelu sv. Ducha – 425 let
 - vykonána první známá poprava
- 1618 – první zmínka o židovských obyvatelích Dobrušky – 395 let
- 1623 – zemřel poslední dobrušský děkan podobojí Jan Galiarda Kouřimský – 390 let
- 1628 – protikatolické povstání poddaných opočenského panství – 385 let
- 1658 – artikule cechu rozličných řemesel – 355 let
- 1718 – nařízení o vybudování dobrušského židovského ghetta – 295 let
- 1733 – procesy s tajnými evangelíky - 280 let
 - zahájení prací na mariánském sloupu
- 1738 – první procesí z Dobrušky do Vambeřic – 275 let
- 1763 – narodil se Jiří Novotný, dědeček Boženy Němcové – 250 let
- 1788 – odstraněny symboly hrdelního práva – 225 let
- 1793 – zřízen regulovaný magistrát 4. třídy – 220 let
- 1808 – postavena kaple Panny Marie v Křovicích – 205 let
- 1818 – postavena silnice z Dobrušky do Rychnova – 195 let
 - narodil se dobrušský kronikář Jan Honěk
- 1828 – narodil se dobrušský historik, děkan Antonín Flesar – 185 let
- 1833 – narodil se Alois Beer – 180 let
 - založeno školní divadlo, základ pozdějšího divadla ochotnického
- 1848 – ustavení Národní gardy, vyhlášení konstituce – 165 let
 - v Mělčanech vysvěcen kříž na památku zrušení roboty
- 1858 – v Domašíně se narodil kronikář Jindřich Hencl – 155 let
 - narodil se Jan Laichter, český nakladatel
- 1863 – založena Občanská záložna – 150 let
- 1868 – v Pulicích se narodil malíř Josef Bašek – 145 let
- 1873 – narodil se Václav Malý, poštovní, starosta a spoluzakladatel muzea – 140 let
- 1878 – zájezd Valské kapely na výstavu do Paříže – 135 let
 - J. M. Roštlapil dopsal Pamětnici děkanství dobrušského
 - v Křovicích byl založen sbor dobrovolných hasičů
- 1883 – při obecné škole zřízena veřejná knihovna – 130 let
 - založen hasičský sbor v Domašíně
- 1888 – v časopise Osvěta začal vycházet Jiráskův F. L. Věk – 125 let
 - na mostě v Cháborách vysvěcena socha sv. Jana Nepomuckého
- 1893 – vysvěcena budova nové měšťanské školy – 120 let
- 1898 – v Domašíně založena obecní knihovna – 115 let
 - narodil se Karel Michl
 - narodila se Věra Jičínská
 - narodil se Prokop Laichter
 - narodil se MUDr. Josef Hirsch-Choltický
- 1903 – zahájena výroba ve stuhárně Žižka a Nemajer – 110 let
 - dokončen rozvod hlavní vodovodní sítě
- 1908 – zbořena bývalá katovna – 105 let
 - narodil se Karel Procházka
 - zřízen meziměstský telefonní provoz
 - zahájení provozu železnice Dobruška – Opočno

- 1913 – narodili se interbrigadisté Jaroslav Hartman a Karel Příbyl – 100 let
 - založena tělocvičná jednota Orel
- 1918 – rekvizice zvonů pro válečné účely – 95 let
 - předčasné vyhlášení konce války a rozpadu Rakousko-Uherska
- 1923 – narodil se Radim Drejsl (zemřel 1953) – 90 let (60 let)
 - v Pulicích odhalen pomník padlým
- 1938 – manifestace na obranu státu – 75 let
- 1943 – narodil se hudební skladatel Jaroslav Šaroun – 70 let
- 1948 – zřízení místní rozhlas – 65 let
 - sloučeny Mělčany s Dobruškou
 - znárodněny dobrušské průmyslové závody
- 1958 – otevřena nová budova gymnázia – 55 let
- 1963 – otevřen všesportovní stadion Václava Šperla – 50 let
- 1968 – založen Klub přátel Dobrušky a okolí – 45 let
 - akce proti sovětské okupaci
- 1973 – zřízen veřejný požární sbor, otevřena nová hasičská zbrojnice – 40 let
- 1978 – otevřeny nové jesle a mateřská škola Za Univerzitou – 35 let
- 1988 – otevřena nová poštovní telekomunikační budova – 25 let
 - otevřena nová budova polikliniky
- 1998 – velká povodeň – 15 let
- 2003 – Dobruška ustavena městem III. typu – 10 let
- 2008 – obnovena tradice dobrušských poutí – 5 let

Vývoj počtu obyvatel města

V roce 2013 počet obyvatel Dobrušky v podstatě stagnoval. Došlo alespoň k zastavení úbytku, kterým byly doprovázeny předchozí roky. Na počátku roku 2013 měla Dobruška včetně sloučených obcí 6841 a na konci tohoto roku 6845 obyvatel. V roce 2013 se narodilo 93 a zemřelo 73 dobrušských občanů. 104 přistěhovalých však převážilo 164 lidí, kteří se z našeho města odstěhovali, což také způsobovalo dlouhodobě celkový úbytek. V Dobrušce žije 3527 žen a 3318 mužů všech věkových kategorií. Nejpočetnější ze sloučených obcí jsou Pulice (378 obyvatel), následují Křovice (216), Domašín (214), Spáleníště (142), Mělčany (93), Chábory (75) a Běstvině (68). Z celkového počtu obyvatel města je 5596 oprávněných voličů.

Nejdůležitější stavební akce ve městě

V roce 2013 proběhla ve městě celá řada investičních stavebních akcí. Zaměřily se například na zkvalitnění inženýrských sítí, rekonstrukce místních komunikací, ale nezapomínaly ani na oblast kultury.

V ulicích Mírová, Křovická a Solnická instalovala firma Aqua servis nově odkalovací hydranty na vodovodní řad. Při haváriích a poruchách tak půjde lépe odkalit voda, která měla dosud při těchto příležitostech nevábně rezavou barvu. Akce stála více než 135 tisíc korun. Táž firma vyměnila vodovodní přípojky k budovám mateřské školy a městského úřadu v Komenského ulici v hodnotě 44 tisíc korun a realizovala i výměnu vodovodu v Brtvě v Křovicích. Vodovod byl v korytě potoka uložen jen mělce, na několika místech došlo k jeho obnažení a hrozilo poškození. Akce si vyžádala náklad více jak 288 tisíc korun. Firma Aqua servis také realizovala výměnu elektrické přípojky nízkého napětí k čerpací stanici surové vody v Semečnicích v hodnotě přes 211 tisíc korun.

Dobrušská firma TO-PI-TO opravila za více než 62 tisíc korun kanalizaci v Křovicích a na křižovatce ulic Opočenská a Komenského. Celá ulice Komenského byla pak kompletně

rekonstruována. Firma Vakstav z Jablonného nad Orlicí provedla výměnu vodovodu a kanalizace za téměř 2 200 000 Kč. Rekonstrukci komunikace a veřejného osvětlení realizovala firma Dlažba Vysoké Mýto za 2 400 000 Kč. V souvislosti s tím byla vyměněna i část vodovodu v ul. Čs. odboje za 214 000 Kč část vodovodu v ul. Na Budíně za 50 000 Kč.

Rekonstruována byla také Školní ulice, která byla již delší dobu v havarijním stavu. Výměnu vodovodu pod rekonstruovanou částí provedla firma Aqua servis za 117 000 Kč a komunikací rekonstruovala firma Svoboda – dopravní a inženýrské stavby. z Meziměstí za 1 177 000 Kč. Před bytovým domem čp. 792-794 v ulici Čs. odboje opravila firma Asinta z Dobrušky za 292 000 Kč chodníky, které byly ve velmi špatném stavu. Stejná firma provedla i opravu pláště budovy Městského úřadu čp. 11 na náměstí F. L. Věka za 634 000 Kč.

Stranou nezůstaly ani objekty sloužící kultuře a místním spolkům. K Rýdlově vile v Novoměstské ulici byl přiveden novou plynovodní přípojkou plyn pro budoucí vytápění objektu. Práce provedla firma Adámek z Jaroměře za 71 000 Kč. Firma Asinta z Dobrušky realizovala opravy domku F. L. Věka ve výši 162 000 Kč. Šlo o opravu venkovní fasády, části vnitřních omítek a sklepních prostor. Tato firma provedla i rekonstrukci kamenné opěrné zdi oddělující zahradu za domkem F. L. Věka a ulici Poddolí. Provedené práce představují hodnotu více jak 546 000 Kč. Firma Ing. Milana Bittnera z Opočna vyměnila poškozenou podlahu v tanečním sále Základní umělecké školy v Dobrušce za více než 68 000 Kč.

Po skončení rekonstrukce budovy muzea v předchozím roce došlo roku 2013 k instalaci nových muzejních expozic v čp. 45 a ve vedlejší budově synagogy na Šubertově náměstí. Dodávku a montáž nové expozice zajistila firma Lotech Praha za více jak 950 000 Kč.

3. Hlavní celoměstské akce

Dobrušská pouť

Již tradiční akce i letos přilákaly své návštěvníky. Dobrušská svatodušská pouť se konala od pátku 24. do neděle 26. května. Kromě obvyklých pouťových atrakcí a prodejních stánků přinesla některé novinky, které přispěly k jejímu zpestření a zatraktivnění. V pátek vystoupila po dobrušské poprockové předkapele *PEL-MEL* populární dvojice *Těžkej Pokondr*. Sobotní zajímavý program se odehrál na dobrušském nádraží a byl věnován 105. výročí železnice Dobruška-Opočno. Návštěvníci vyslechli „projev starosta Buriana“, který stál u zrodu dobrušsko-opočenské dráhy, mohli se pokochat pohledem namístní mažoretky *Tyrkys*, poslechnout si vystoupení *Vlast, Dobrušského žesťového sdružení* a *Valánečky* a potom třeba nasednou do historického vlaku *Hurvínek* a svézt se do Opočna a zpět. Na parkovišti u polikliniky byl postaven velký hudební stan, v němž zahrály skupiny *Čí je to vina* a *Všechna rizika* a zejména mladé návštěvníky potěšila i následná diskotéka a rockotéka. V sobotu si od šestnácti hodin přišla na své i starší generace na harmonikářském koncertu staročeských a staropražských písniček.

Den bezpečnostních a záchranných složek

Letos již pošesté patřilo první pátek v červnu náměstí F. L. Věka v Dobrušce vybraným záchranným a bezpečnostním složkám z celé České republiky. Letošní přehlídka byla mimořádně atraktivní, a to jak pro mladou generaci, tak i pro ty starší, kteří například pamatují vojenskou prezenční službu.

Mezi největší lákadla určitě patřila přehlídka techniky *Armády ČR*, kterou disponují naši vojáci na zahraničních misích. V Dobrušce poprvé se představil obrněný transportér *Pandur*, obrněné vozidlo *Dingo* a jeřáb *Tatra 815* s označením ad 30. Ve Společenském centru – Kině 70, probíhala rozsáhlá výstava plastikových modelů vojenských letadel, lodí, vozidel a

vlaků, doplněná výstavou ručních zbraní, které nejsou běžně k vidění. Na akci se poprvé rovněž představili dobrovolní hasiči z Kostelce nad Orlicí s cisternovou stříkačkou CAS DS16 Praga RN, plošina Bronto Skylift ze stanice HZSP Škoda auto Kvasiny a automobilová cisterna CAS 25 na podvozku Š 706 z Dobrušky – Domašína. Malí i velcí návštěvníci mohli obdivovat radiem řízené modely pozemní techniky, prohlédnout si zblízka odstřelovače a pyrotechnika, či opět po roce zhlédnout exhibiční vystoupení příslušníků posádkového velitelství Praha se zbraněmi. V 11 hodin seskočili parašutisté přímo na plochu náměstí. K dalším novinkám patřil i tzv. simulátor nárazu, který v rámci prezentace bezpečné jízdy představila Generali Pojišťovna. Poprvé do Dobrušky rovněž zavítali příslušníci Veterinární základny Grabštejn se speciálně vycvičenými armádními psy.

Své novinky z technického zázemí předvedly také složky *Policie ČR, Zdravotní záchranné služby, Celní správy ČR, Horské služby oblasti Orlické hory*. Příslušníci *Hasičského záchranného sboru Královéhradeckého kraje* pak předvedli speciální vozidlo pro potápěče včetně vybavení. Členové městských policií z vybraných měst ČR zase kamerová vozidla, mobilní služebny, klimatizované vozíky pro psy, donucovací prostředky a spoustu další výzbroje a výstroje. Obdivovatelé historické techniky si prohlédli unikátní exponáty, které přivezli dobrovolní hasiči z Běstvin, Českého Meziříčí, Houdkovic, Pulic, Solnice a dalších obcí včetně *Podorlického Veteran Car Clubu Dobruška*. Svůj vlastní stánek měly i *Radioklub Dobruška* a *Klub vojenství Dobruška*. Svoje tělesné hodnoty si návštěvníci mohli orientačně nechat změřit u stánku zdraví Všeobecné zdravotní pojišťovny. V bohatém doprovodném programu proběhla celá řada zajímavých ukázek z činnosti jednotlivých složek. Návštěvníci měli možnost zhlédnout profesionální ukázky z výcviku příslušníků *Policie ČR, HZS, Celní správy ČR*, armádních kynologů a dalších specialistů, obdivovat šikovnost malých hasičů z Křovic nebo navštívit laserovou střelnici.

Slavnostní zahájení proběhlo v 9 hodin tradičním vystoupením mažoretok *Tyrkys* ze ZŠ Fr. Kupky Dobruška a tanečního souboru *Melounci* z Domu dětí a mládeže Dobruška. V odpolední části následoval od 14.00 do 15.30 hodin koncert malé dechové hudby *Valánečka* pod taktovkou kapelníka Milana Vencla.

Akce byla pořádána pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje a za mediální podpory *Rádia Blaník*. Hlavním pořadatelem byl *Nadační fond na podporu bezpečnosti a volnočasových aktivit na území města Dobrušky*.

Dobrušské letní muzicírování

Již posedmé rozezněly dobrušské náměstí F. L. Věky tóny *Dobrušského letního muzicírování*. Neděli co neděli v červenci a srpnu se v podvečerním čase střídaly na pódiu kapely, které přinášely posluchačům příjemné chvíle. Návštěvníci měli možnost poslouchat dobrušské skupiny *PEL-MEL* a *ES MUSIC, STREYCE* z Přepych, *COMBI* z Rychnova nad Kněžnou, country rockovou skupinu *TRUMF*, náhodskou dixielandovou muziku *COMBI SENIOR BAND*, country hudbu v podání opočenské skupiny *TOMY* a dechovku v podobě *SKAUTSKÉ KAPELY* z Hradce Králové.

Dobrušské letní muzicírování si získalo své stále příznivce a je dobrým vyplněním letních prázdninových nedělních podvečerů na velmi dobré kulturní úrovni.

Svatováclavské slavnosti

Desátý jubilejní ročník *Svatováclavských slavností* v Dobrušce se letos uskutečnil od pátku 27. září do neděle 29. září 2013. Pořádalo je město Dobruška a byly spolufinancovány Královéhradeckým krajem. Hlavním pořadatelem bylo *Kulturní zařízení města Dobrušky – Kulturní dům*. Během těchto tří dnů se opět převážně na náměstí F. L. Věka představila celá řada umělců z celé republiky, z našeho Královéhradeckého kraje, ale i ze zahraničí.

Páteční program pro veřejnost zahájil za doprovodu fanfár *Dobrušského žesťového sdružení* z ochozu radnice průvod družiny sv. Václava, do kterého se zapojili místní divadelní ochotníci. Kníže Václav opět popřál dobrušským občanům tři příjemné sváteční dny slavností. Hudební program zahájila originální pražská skupina *Vltava*. Vtipné mnohoznačné texty a charakteristický, vysoký hlas Roberta Nebřenského, obrýleného muže z neodbytné série reklam na jogurty, dokresloval jemnou, rockovou až jazzovou muziku mísící se s tramskou písničkou, swingem, blues, reggae, cirkusovými rytmy a dechovkou. Páteční večer zakončilo místní populární akustické hudební seskupení *Stará parta* pod taktovkou Petra Poláčka. Všichni, co mají rádi country, folk, tradicionály nebo rock Landy či Kabátů, si jistě s nimi notovali.

Sobotní dopoledne bylo již tradičně ve znamení řemeslného jarmarku, kterého se zúčastnilo na sedmdesát stánkařů z celé republiky. Vlastní jarmark okořenilo několik vystoupení teplického *Panoptika Maxe Fische*, kdy Martin Ryba se svým kolegou bavili svými minipříběhy nejen děti, ale i dospělé diváky až do odpoledních hodin. Odpoledním a večerním programem nás profesionálně provázel moderátor Zdeněk Lokaj z Českého rozhlasu. Zahájilo ho vystoupení skupiny historického šermu *Lucrezia*. Šermíři z Dolní Dobrouče nám v hodinovém komponovaném pořadu předvedli několik ukázek historických bodných i palných zbraní. Po nich zatančil a diváky nadchl svým uměním maďarský folklórní soubor z partnerského Ábrahámhegy.

A pak až do nočních hodin zněla hudba. Jako první hudební sobotní soubor se představila všem dobře známá malá dechová hudba *Opočenka* s repertoárem především klasické lidové písničky. Z polského partnerského města Miejska Górka přijela bluesrocková kapela *Alien*, která za svůj úspěch vděčí třem svým albům a stovkám koncertů na polské hudební scéně. Překvapením pro posluchače byla českořebovská folková skupina *Madam*, dnes hrající vlastní melodické písničky, téměř výhradně z autorské dílny zpěvačky Evy Šichové. Kapela je žánrově těžko zařaditelná, její folkové ladění do sebe natáhlo řadu prvků z bluegrassu, které prozrazují hudební kořeny několika muzikantů ve skupině. Královéhradecký *Nadoraz* byl původně folkovou kapelou, ale postupně oblékl dixielandový kabát a dnes, po více než dvaceti letech, s ironií sobě vlastní, hraje nejen swing, dixieland, country, ale i rap, funky a rock v nenapodobitelném provedení. Vlastní sobotní večer zahájila petříkovická kapela *Benjaming's Clan*. Jde o volné pokračování původní kapely *Benjaming Band*, která hrála na slavnostech před dvěma lety, změnila se ovšem jak stylová, tak aranžerská tvář. Ta se posunula k nepoměrně akustičtějšímu zvuku, aniž by se vytratila tolik typická divokost a živočišnost. Sám *Benjaming's Clan* označuje svoje počínání jako celtic pipes energy folk. Královéhradecká *Santana & Friends* revival není také v Dobrušce neznámá. Hrála zde již na prvním ročníku. Jejich vystoupení je průřezem celé doby působení Carlose Santany a snaží se přenést na pódium to, co je pro jeho produkci typické – strhující latinskoamerická rytmika s percusemi, melodické skladby, výtečný zpěv s rockovým feelingem, výrazná a spontánní sóla na varhany a neopakovatelná santanovská kytara. Závěr druhého dne obstarala regionální formace *Fork* (u nás na Dobrušsku *Vidlička*). Přeneseně ovšem může toto anglické slovo znamenat i větev, alternativu či možnost. Začátkem 90. let si zatoužili muzikanti z rychnovského *Oborohu* odskočit k nezávaznému hraní si pro radost. Repertoár je většinou složen z anglosaského hudebního světa minulých desetiletí (Bob Dylan, Rolling Stones, Creedence Clearwater Revival).

Závěrem *Svatováclavských slavností* a pomyslnou třešničkou na dortu se v neděli večer stalo vystoupení předních českých virtuosů na trubku a varhany, Miroslava Kejmara a Aleše Bárty v kostele sv. Václava v rámci zahajovacího koncertu třetího ročníku Mezinárodního hudebního festivalu F. L. Věka. Mistrná interpretace skladeb barokních mistrů se stala vyvrcholením tří denního programu.

Součástí *Svatováclavských slavností* byly již tradičně také výstavy, v letošním roce celkem čtyři. V městské knihovně bratři Radim a Kamil Dachsovi z Jílovic představili nože z damaškové oceli a ručně kované repliky japonských mečů, v lapidáriu na městském úřadě to byly šperky a keramika Aleny Thérové společně s obrazy a voskovou batikou Aleny Vondřejcové. Mezi námi je mnoho lidí, kteří jsou šikovní a dokážou vyrobit pěkné věci. Paní Věra Jílková oslovila některé z nich s prosbou, aby se o výsledky svého umu, zručnosti a nápaditosti podělili s ostatními. Výstava ručních prací byla pod názvem *Šikovné ruce* připravena ve Spolkovém domě – Rýdlově vile. Již po několik let se těší velkému zájmu výstavy dobrušských patchworkářek v synagoze. Zájem o deky, polštářky, přehozy, tašky a jiné výtvořky sešité z malých kousků látek byl velký i v roce letošním.

Svatováclavské slavnosti probíhají v řadě míst našeho kraje, ale ty dobrušské patří tradičně k nejznámějším a nejvyhledávanějším. A ty v roce 2013 se také až na páteční večerní chlad vydařily. K tomu přispěla účast stánkařů na jarmarku, nasazení všech vystupujících, organizátorů, ale hlavně chuť všech návštěvníků se po celé tři dny dobře bavit.

Česko zpívá koledy

Vánoční cukroví, koláče, vůně punče, skořice a k tomu české koledy. Příjemnou atmosféru Vánoc mohli Dobrušští přijít načerpat už s předstihem v polovině prosince. Regionální deníky a Hitrádio se opět pustily do uspořádání projektu *Česko zpívá koledy*. Letos se poprvé akce uskutečnila v Dobrušce pod záštitou starosty Petra Tojnara.

Ve středu 11. prosince od 17 hodin rozezněly náměstí F. L. Věka vánoční písně v podání hned několika účinkujících. Na podiu se objevila Livie Kuchařová, zpěvačka a mladší sestra Miss World Taťány Kuchařové. Svě umění předvedly také opočenské mažoretky *Colloredo*. Jejich ukázka dozajista rozehrála nejednoho návštěvníka.

Vrcholem večera bylo společné zpívání tradičních českých koled spolu s dětským pěveckým sborem *Mezissimo* z Českého Meziříčí. V 18 hodin zazněla první z písní a Dobruška se tak stala jedním ze stovek míst v celé republice, kde se projekt *Česko zpívá koledy* konal. Připraveno bylo i malé občerstvení a punč nebo čaj zdarma (do vyčerpání zásob). Příchozí si také mohli z vánočního štěstíčka vylosovat milý dárek. Organizátoři by chtěli, aby se na základě letošního úspěchu stala akce tradicí a příští rok se do Dobrušky zase rádi vrátí.

Vánoce a Silvestřík pro děti

Do vánočního období uvedlo dobrušské děti i dospělé slavnostní rozsvícení vánočního stromu v neděli 1. prosince. V programu vystoupili žáci hudebního a literárně dramatického oboru ZUŠ z Dobrušky a slovem přispěli místostarostka města Blanka Čiháčková a administrátor dobrušského děkanství P. Vincent Zonták.

4. prosince přispěly k předvánoční atmosféře opět děti dobrušské ZUŠ adventním koncertem v synagoze. V pátek 6. a v sobotu 7. prosince proběhla v tělocvičně Střední školy-Podorlického vzdělávacího centra výstav betlémů z Orlických hor a Podorlicka, která se těšila velké pozornosti návštěvníků. Celou řadu předvánočních akcí pro děti i dospělé připravila *Sedmikráska* dobrušského sboru Jednoty bratrské. Šlo o nejrůznější tvůrčí dílny s výrobou vánočních předmětů či perníčků, ale i o vánoční fotografování dětí. Vyvrcholením byly pak *Pohádkové Vánoce* 14. prosince ve velkém sále Studijního střediska Univerzity Karlovy.

13. prosince uspořádali domašínští hasiči tak jako každoročně živý betlém na návsi. Vlastivědné muzeum zorganizovalo také již tradiční vánoční jarmark, který se konal v neděli 15. prosince v jídelně SODEXHO. Ve velkém sále Společenského centra-Kina 70 vystoupila s vánočním koncertem legendární pěvecká hvězda Marta Kubišová.

Vánoce připomnělo divadelní vystoupení dětí z Círky bratrské ve velkém sále kina 15. prosince, 22. prosince vánoční koncert pěveckého sboru Vlasta v kostele sv. Václava, vánoční muzikálek dětí z dobrušské římskokatolické farnosti a řada dalších programů.

Na Štědrý den odpoledne si mohli lidé přijít do kostela sv. Václava pro betlémské světlo, které přivezli skauti.

Závěr roku patřil opět *Silvestřáku* pro děti, pestrému programu plnému her a soutěží (včetně té o nejkrásnější jednohubku), v němž nechybělo ani vystoupení kouzelníka a závěrečný velký ohňostroj. Celý program připravilo město Dobruška.

4. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti

Rozpočet

Rozpočet Města Dobrušky na rok 2013 schválilo zastupitelstvo města na svém zasedání dne 11. března 2013. Schválený rozpočet příjmů činil 141 133 735 Kč, schválený rozpočet výdajů činil 184 934 245 Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako schodkový. Vyšší výdaje byly pokryty úsporou finančních prostředků z roku 2012 ve výši 43 800 510 Kč.

Během roku 2013 prováděla na základě pověření rada města část rozpočtových opatření, kterými byl upravován rozpočet. Následně tyto úpravy na svých pravidelných zasedáních schvalovalo zastupitelstvo města. Konečná výše upraveného rozpočtu k 31. 12. 2013 u příjmů činila 148 247 126 Kč a u výdajů činila 192 047 636 Kč. Po úpravách byl rozpočet opět schodkový se stejnou ztrátou.

Upravený rozpočet příjmů v roce 2013 byl splněn na 108,01 %. Skutečnost vyinkasovaných příjmů v roce 2013 činila celkem 160 117 071,37 Kč.

Upravený rozpočet výdajů v roce 2013 byl splněn na 74,31 %. Skutečné výdaje byly vykázány celkem ve výši 142 710 690,28 Kč.

Hospodaření Města Dobruška za rok 2013 skončilo přebytkem hospodaření ve výši 17 406 381,09 Kč. Hospodaření bylo ovlivněno nerealizováním nebo nedočerpáním některých investičních akcí – např. zateplení a rekonstrukce MŠ v ul. Za Univerzitou (8,5 mil. Kč), snížení imisí pomocí nákupu úklidového stroje (5,65 mil. Kč), úpravna vody (6,6 mil. Kč). Běžné výdaje byly nedočerpány ve výši 7,85 mil. Kč.

Úspěchy dobrušských firem

12% Rampušák a Dobrušská 11% - Pivo České republiky 2013

Začátek června patří na českobudějovickém výstavišti populární akci - *Slavnostem piva*. Letos se 17. ročník pivních slavností konal ve dnech 7. a 8. června. Nedílnou součástí výstavy Slavnosti piva je degustační soutěž „Pivo České republiky“. Záštitu nad kláním „Pivo České republiky 2013“ převzali ministr zemědělství Petr Bendl, hejtman Jihočeského kraje Jiří Zimola a primátor Statutárního města České Budějovice Juraj Thoma. Degustace jednotlivých vzorků piv probíhaly anonymně a byly prováděny kvalifikovanými odborníky z českých pivovarů.

Přes padesát pivovarů z Česka přihlásilo do soutěže o titul Pivo České republiky 2013 téměř 300 druhů piv. Výsledky byly vyhlášeny v sobotu před polednem na Slavnostech piva na českobudějovickém výstavišti.

Piva soutěžila v celkem 18 kategoriích - od světlého výčepního přes ležáky po ochucená piva. Vítěz získává právo užívat titul Pivo České republiky. Tak jako v předchozích letech si dobrušský pivovar vedl velmi úspěšně.

Zlatou medaili udělila porota degustační soutěže Pivo České republiky 2013 pivu 12% Rampušák a 11% Dobrušská se umístila ve stejné kategorii na druhé příčce. Obě piva tak obhájila po loňském a předloňském úspěchu opět první příčky v prestižní kategorii světlých ležáků od výrobců do 10.000 hl, a to v silné konkurenci pivních značek.

Mimo tato umístění získalo pivo 12% Rampušák 3. místo v kategorii kvasnicových piv. V této kategorii se tak Rampušák úspěšně utkal s pivy od velkých průmyslových pivovarů a vedl si výtečně.

„Je to pro nás velký úspěch a hlavně potvrzení stabilní kvality našich piv, která již po tři roky obsazují nejvyšší příčky v nejrozšířenější degustační kategorii piv – světlý ležák,“ uvedl Milan Vedra, majitel a sládek dobrušského pivovaru.

Firma Servisbal oceněna v Sydney

Velký úspěch, dokonce v mezinárodním měřítku, zaznamenala dobrušská firma Servisbal Obaly. Za velké konkurence se zúčastnila světové soutěže o nejlepší obal WORLDSTAR FOR PACKAGING a získala zde dokonce dvě ocenění.

Velmi prestižní cenu za nápadité a inovativní balení obdržela firma za skládací cívku pro navíjení pásů, kabelů a dalších vodičů a rovněž tak za obal na světlo Audi.

U cívky byla oceněna především její skladnost. Díky speciální konstrukci se snadno složí do plochého stavu, což výrazně usnadňuje její skladování a převážení. Obal na světlo získal ocenění především pro svoji úspornost, kdy s použitím minima materiálu je produkt dokonale obalem chráněn. Oba obaly jsou navíc vyrobeny z vlnité lepenky, která je velmi snadno recyklovatelným materiálem.

Ceny byly předávány až v australském Sydney, kam se zástupci Servisbalu vypravili v čele ředitelem Ladislavem Horčíčkou. Kromě převzetí ocenění měli možnost mnoha setkání s kolegy v oboru z celého světa, přičemž evropské země zde byly zastoupeny menšinově.

Obchod, živnosti a služby

Rok 2013 byl v činnosti odboru Obecní živnostenský úřad dalším zlomovým rokem a to z několika úhlů pohledu. Byl to první celý rok, kdy kompletní výkon státní správy ve třech oblastech – živnostenské podnikání, podnikání v zemědělství a povolování výherních hracích automatů – zajišťovali pouze tři úředníci, což bylo z pohledu jejich vytíženosti za hranicí únosnosti.

Během kalendářního roku patřily k administrativně nejnáročnějším transformace koncesí na Silniční motorovou dopravu, vydávání nových koncesí na prodej alkoholu a aplikace další poměrně rozsáhlé novely živnostenského zákona (č. 303/2013 Sb.) v praxi.

Pro transformace koncesí na Silniční motorovou dopravu byl zvolen ryze individuální přístup a všichni dopravci, na které měl Obecní živnostenský úřad aktuální telefonický kontakt, byli upozorněni na změnu zákona a vyzváni ke spolupráci. Díky tomu se podařilo transformace provést a podnikatelé mohli bez problémů svoji činnost nadále provozovat. Ke každé změně koncese je však nutné stanovisko dopravního úřadu krajského úřadu, který se k procesu stavěl velmi laxně, zákonné termíny nedodržoval a vydaná stanoviska navíc obsahovaly nespočet chyb.

Nové koncese na prodej alkoholu, od jejichž vydání si stát slibuje zmapování prodejců jako opatření v souvislosti s tzv. metanolovou aférou, se začaly vydávat od 17. října 2013. Obecní živnostenský úřad nejdříve alespoň rámcově zmapoval počty podnikatelů, kteří koncese potřebují. S ohledem na jejich vysoký počet bylo rozhodnuto informovat potenciální žadatele o koncesi prostřednictvím médií a také ve spolupráci se všemi obcemi správního obvodu. Zcela zásadní informace k novým podmínkám prodeje lihovin přitom poskytlo krajské ředitelství Celní správy v Hradci Králové.

V roce 2013 vydal Obecní živnostenský úřad Dobruška na základě žádostí a oznámení klientů 2103 dokumentů a vybral 163 340 Kč na správních poplatcích. Vedle činnosti registrační probíhala i pravidelná kontrola podnikatelů. Za celý rok 2013 bylo zkontrolováno 267 podnikatelů. Zhruba čtyřikrát za rok se uskutečňuje také společná kontrola s Českou

obchodní inspekci, spolupráce probíhá i s pracovníky hygieny, celní správy, úřadu práce a dalšími složkami státní správy.

K zásadním změnám ve výkonu státní správy v oblasti evidence zemědělských podnikatelů nedošlo. K 31. prosinci 2013 bylo ve správním území Městského úřadu Dobruška evidováno 180 fyzických a 23 právnických osob podnikajících v zemědělství.

Poslední oblastí výkonu státní správy v působnosti odboru Obecní živnostenský úřad Dobruška je povolování výherních hracích přístrojů. V roce 2013 byl rozhodnutím povolen provoz čtyř kusů těchto přístrojů na území města. Dále jsou však v Dobrušce provozována na základě povolení vydaných Ministerstvem financí tzv. jiná technická zařízení (videoterminály), v nichž nenávratně mizí desítky tisíc korun pocházející v mnoha případech i ze sociálních dávek.

I nadále bylo poskytováno poradenství v oblasti ochrany spotřebitele. Dokumentární film Šmejdi natočený Sylvii Dymákovou rozpoutal velké diskuse týkající se této sféry a vedl k mnoha opatřením ze strany nejvyšších orgánů. Obecní živnostenský úřad i nadále pokračoval v osobních konzultacích jednotlivých případů s nespokojenými spotřebiteli, ve zveřejňování aktuálních informací týkajících se testování výrobků na českém trhu.

Dobruška opět dobrým městem pro byznys

Jako každoročně byly i letos vyhodnoceny výsledky srovnávacího výzkumu *Město pro byznys*. V loňském roce v něm Dobruška dosáhla vynikajících výsledků a v celostátním hodnocení zaujala třetí místo.

Není jednoduché takovéto přední postavení zaujmout, ale daleko těžší je jeho obhajoba. A právě ta se Dobrušce letos zdařila na sto procent. Již v krajském kole znamenaly vyhlášené výsledky velký úspěch našeho města, které bylo vyhodnoceno jako nejlepší město pro byznys Královéhradeckého kraje. Skvělého hodnocení dosáhla Dobruška i v celostátním měřítku, kde zaujala opět třetí pozici, hned za Humpolcem a Příbramí.

Hodnocení obsáhlo více než dvě stovky měst a městských částí a konkurence byla skutečně velice tvrdá. Rozhodující součástí hodnotících kritérií, kde Dobruška dosáhla vysokého ohodnocení, byla práce městského úřadu. Týdeník *Ekonom*, který uděluje cenu *Města pro byznys*, o tom napsal:

Třetí Dobruška má pátý největší počet úředních hodin. Podnikatelé na své radnici nejvíce oceňují odbornou kompetenci úředníků a rychlost vyřizování agendy. Také se vyznačuje nízkými cenami stavebních pozemků (téměř 70 % pod celorepublikovým průměrem) a nižší jsou zde i ceny bytů (ve srovnání s průměrem ČR téměř o pětinu). Radnice Dobrušky vykazuje vysokou likviditu, nadprůměrné kapitálové výdaje a podprůměrné náklady na dluhovou službu.

Cenu Královéhradeckého kraje i cenu za třetí místo v celostátním hodnocení převzal na slavnostních vyhlášeníh osobně starosta města Ing. Mgr. Petr Tojnar. Pro Dobrušku a její obyvatele je toto ohodnocení nejen dobrou vizitkou, ale i důkazem, že pro podnikání jsou zde vytvářeny opravdu dobré podmínky.

Pečovatelská služba

V zařízení pečovatelské služby proběhlo v roce 2013 mnoho kulturních a společenských akcí. Vedle již tradičních setkání starosty města a seniorů zde bylo k vidění mnoho kulturních vystoupení. Se svým programem přišly děti z obou mateřských škol, ze Základní školy Opočenská, maminky s dětmi z *Mateřského centra Hlásek*. V tomto roce také pokračovala velmi úspěšná *Setkání s knihou*. Příznivci této akce se mohli i nadále zaposlouchat do krásného vyprávění a čtení členky divadelního souboru *F. A. Šubert* paní Žabokrtské.

Pečovateľská služba pozvala v loňském roce širokou veřejnost na již druhý Den otevřených dveří. Návštěvníkům bylo umožněno zpřístupnění prostorů zařízení veřejnosti, nahlédnutí do běžného harmonogramu dne, ale také seznámení s možnostmi využití naší sociální služby. Součástí této akce byla prodejní výstava zdravotních a relaxačních výrobků firmy *Tara* z Rychnova nad Kněžnou. Případným zájemcům byla nabídnuta i pomoc se zavedením služby a dále poradenství v oblasti možnosti využití dalších služeb navazujících na činnost pečovatelské služby.

O činnosti pečovatelské služby jsou občané města informováni v Dobrušských listech, Dobrušském zpravodaji a také formou příspěvků do kabelové televize města Dobrušky. Informace o pečovatelské službě mohou zájemci získat na webových stránkách města Dobrušky, dále v letáčích pečovatelské služby, které jsou nabízeny v ordinacích praktických lékařů, informačním centru města, Odboru sociálních věcí a zdravotnictví a nebo přímo v sídle pečovatelské služby. Případní zájemci, kteří navštíví přímo zařízení pečovatelské služby, jsou podrobně informováni o možnostech poskytované služby tak, aby byla naplněna jejich objednávka dle konkrétních požadavků. Poskytování služby je ryze individuální záležitostí, to znamená, že služby jsou plánovány konkrétnímu uživateli s ohledem na jeho požadavky, zdravotní stav a sociální situaci. Kromě podrobných informací pečovatelská služba zapůjčuje DVD, které informuje o postupu při zavedení služby, úkonech, které mohou uživatelé využít, a umožňuje nahlédnout do prostor zařízení. Pečovateľská služba také spolupracuje s dalšími poskytovateli sociálních služeb v regionu. Snaží se tak zajistit komplexnost služby v rámci sociálního poradenství. Kvalitní a odborně poskytnutá sociální služba je cílem a prioritou všech zaměstnanců pečovatelské služby Dobruška.

Od roku 2012 je rozšířen časový rozsah služby a to na 7 dní v týdnu v rozmezí od 7 do 19 hodin. Tato změna vedla k širšímu pokrytí požadavků na poskytování pečovatelské služby a následně i ke zvýšení počtu klientů, kterým je tato služba poskytnuta.

Nezaměstnanost

Stejně jako v předchozím roce, ani nyní informační systém na úřadech práce nefunguje ke spokojenosti těch, kteří jej potřebují a nepodává jim informace, které ke své činnosti potřebují. Systém je v mnoha směrech nefunkční a zaměstnanci úřadu práce s ním mají značné problémy. Situace na trhu práce je mnohdy poněkud chaotická a nepřehledná a náprava zřejmě nebude otázkou krátké doby.

Proto jsou k dispozici pouze data ke konci roku 2013 a za celý okres Rychnov nad Kněžnou. Ta říkají, že nezaměstnanost zde dosáhla počtu 3274 osob a pohybuje se v oblasti mezi pěti až osmi procenty. Hospodářská krize z minulých let začíná sice pomalu odeznívat, ale na růstu pracovních míst se to zatím neprojevuje. Skutečně radikální obrat by mohlo do regionu přinést zamýšlené výrazné rozšíření výroby v kvasinském závodě Škoda-Volkswagen, které by ovlivnilo i rozšíření potřeby nejrůznějších subdodávek pro tuto výrobu.

Městská policie

Městská policie Dobruška působí na katastrálním území města Dobrušky do kterého jsou zahrnuty i okolní obce Pulice, Mělčany, Chábory, Spáleníště, Domašín, Křovice a Běstvin. Místní záležitosti veřejného pořádku zajišťuje i na území obcí se kterými město Dobruška uzavřelo veřejnoprávní smlouvy. Těmito obcemi jsou České Meziříčí, Králova Lhota, Kvasiny, Olešnice v Orlických horách, Opočno, Pohoří, Přepychy, Rohenice a Val.

Městská policie velmi úspěšně spolupracuje s Policií České republiky, především s jejími pracovišti v Dobrušce a Opočně. Odborná způsobilost strážníků je pravidelně zvyšována při školeních, fyzické a taktické přípravě společně s příslušníky Policie ČR, což vede k efektivnějšímu a profesionálnějšímu zákroku na místě události.

Spolupráce s ostatními složkami integrovaného záchranného systému, tedy profesionálním hasičským sborem Dobruška a RZS Opočno, probíhá při jednotlivých zásazích, ať již jsou to dopravní nehody, požáry nebo náhlé zdravotní příhody obyvatel, na dobré úrovni. Důkazem tohoto je zachráněný lidský život, ke kterému výraznou měrou přispěli dobrušští strážníci poskytnutím kvalifikované předlékařské pomoci. Aby bylo možno nastavené standardy udržet i v dalším období, byli strážníci seznámeni s technikou HZS PS Dobruška a proškoleni v oblasti poskytnutí první pomoci.

Nedílnou součástí činností městské policie Dobruška jsou preventivní akce. I v roce 2013 proběhlo několik akcí zaměřených na kontroly podávání alkoholických nápojů mladistvým, na kterých se podílela. Největší podíl na prevenci kriminality tvoří besedy pořádané se žáky dobrušských mateřských, základních a středních škol. Městská policie Dobruška se však nesoustředí pouze na besedy a prevenci u dětí a mladistvých, ale nezapomíná ani na seniory, proto byly i pro ně připraveny v průběhu roku dvě besedy, které se setkaly s nebývalým ohlasem a velmi kladných hodnocením.

Městská policie Dobruška i v roce 2013 pokračovala v minulých letech nastavenými a osvědčenými systémy prevence kriminality a veřejného pořádku. Jedná se zejména o pravidelné hlídky strážníků v rizikových oblastech, jako jsou lokality, ve kterých bydlí sociálně slabší vrstvy obyvatel, okolí večerek a restauračních zařízení, kde dochází zejména k rušení nočního klidu.

Velkým a dnes již neodmyslitelným pomocníkem při dohledu nad veřejným pořádkem je pro městskou policii a nejen v Dobrušce bezesporu kamerový systém. V roce 2013 se městský kamerový systém zpravovaný městskou policií Dobruška rozšířil o sedm kamer. Z tohoto počtu jich bylo šest umístěno v areálu plaveckého bazénu v Dobrušce a jedna na náměstí F. L. Věka na budově čp. 32. Instalováním kamer na městském plaveckém bazénu se podařilo zabránit v minulosti častým krádežím jízdních kol patřících návštěvníkům, ke kterým zde docházelo zvláště v letních měsících, kdy je tento areál nejvíce navštěvován.

Problém krádeží kol je problémem dlouhodobým, se kterým se naši občané budou bohužel setkávat i v roce následujícím, proto městská policie ve spolupráci s Policií ČR v Dobrušce připravuje pro rok 2014 opatření, které by mělo vést ke snížení počtu odcizených kol popřípadě ke snadnějšímu odhalení pachatele této trestné činnosti.

Druhé setkání seniorů

Již druhým rokem se sešli dobrušští senioři se starostou města a dalšími představiteli orgánů a organizací, které se záležitostmi seniorů zabývají. Letošní setkání se konalo jako jedna z akcí Mezinárodního dne seniorů, který připadl právě na počátek října. Tentokrát byla účast oproti loňskému roku takřka dvojnásobná a malý sál Společenského centra – Kina 70 byl zaplněn do posledního místečka.

V úvodním vystoupení seznámil starosta Dobrušky Ing. Mgr. Petr Tojnar přítomné s tím, co všechno bylo v našem městě v posledním období vybudováno, které akce právě probíhají, ale i s tím, co chystá v nejbližší budoucnosti. Výčet to byl obsáhlý, i když zdaleka nemohl pojmout všechno.

Na jeho slova navázal filmový dokument podávající přehled o životě města v uplynulém roce. Připravil jej pan Friml sestřihem odvysílaných programů dobrušské kabelové televize. Ve filmu byly připomenuty především významné společenské a kulturní akce a nechyběla ani zmínka o sportu. Film je k dispozici v dobrušském vlastivědném muzeu, kde jej každému zájemci zdarma zkopírují na donesené DVD.

Zástupce vedoucího dobrušského oddělení Policie České republiky npor. Bc. Luboš Petera informoval o možnostech, které poskytují policisté při ochraně majetku a pro bezpečnost seniorů. O sociálních dávkách, které mohou senioři využívat, referoval Bc. Jiří Šitler z Úřadu práce. S velkým ohlasem se setkala netradiční vystoupení Bohuslava Matyše

z odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Zdařilou imitací „šmejdů“ z prodejních akcí upozornil seniory na nebezpečí, které jim hrozí a na dluhovou problematiku vůbec. O nabídkách pečovatelské služby seniorům promluvila Bc. Táňa Klimešová.

Na to, že tzv. třetí věk může být z mnoha hledisek zajímavým a produktivním, upozornil starosta Petr Tojnar. Město Dobruška ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou nabízí dobrušským seniorům Univerzitu třetího věku, tedy něco, co měla až dosud k dispozici jen velká města. Technické detaily této nabídky přednesla vedoucí městské knihovny Bc. Jana Lukešová, u níž se také lze do vzdělávací akce přihlásit. Jana Lukešová připomněla rovněž nabídku knihovny seniorům a s nabídkou muzea vystoupil jeho vedoucí Mgr. Jiří Mach.

Poslední část setkání byla věnována dotazům a připomínkám, jež byly na místě zodpovězeny. Se seniory se rozloučil starosta města Ing. Mgr. Petr Tojnar, který jim popřál hodně zdraví a pozval je na další setkání v příštím roce.

5. Kulturní dění

Roztančené náměstí

V úterý 20. srpna v podvečer bylo dobrušské náměstí F. L. Věka opět po roce dějištěm vystoupení souborů, které se účastní Mezinárodního folklórního festivalu v Červeném Kostelci. Loni navázaná spolupráce přinesla letos své další výsledky.

Folklórního podvečera se tentokrát zúčastnily tři zahraniční soubory, a to z Indonésie, Mexika a Venezuely. Podmanivé melodie, svým rytmem strhující tance a nádherně barevné exotické lidové kroje si dobrušské publikum opět získaly. Zcela zaplněné náměstí dokázalo vydržet i přes ne zrovna přívětivé počasí a ti nejskalnější diváci vydrželi i déšť a zůstali až do samého konce představení, které trvalo téměř dvě a půl hodiny. Všechny tři soubory si dokázaly získat diváckou přízeň projevenou bouřlivými potlesky i během jednotlivých vystoupení. Venezuelští tanečníci vtáhli do svého rytmického tanečního reje i diváky, Indonésané uchvátili svou téměř tajemnou exotikou a Mexičané barevně pestrým kroužením širokých dívčích sukní či fascinujícím tancem s noži a mačetai. Již druhým rokem se této akce účastní i studenti - účastníci krajského kurzu českého jazyka Studijního střediska University Karlovy. Mnozí z nich bydlí právě v těchto částech světa. Právě proto je vystoupení souborů nadchlo.

Starosta města Ing. Mgr. Petr Tojnar poděkoval nejen všem souborům, ale i ředitelce Městského kulturního střediska v Červeném Kostelci Ivě Ceprové, která toto vystoupení zorganizovala. A potlesk si zasloužila i závěrečná slova pana starosty, v nichž přislíbil, že se příští rok festivalové vystoupení uskuteční znovu, a to dokonce dvoudenní. Dobrušští příznivci folklóru se tedy už dnes mají na co těšit.

Majáles

Majáles jsou tradiční studentské oslavy příchodu máje. Letošní majálesová oslava se konala v sobotu 4. května a přesně v jednu hodinu odpoledne. U kostela sv. Václava netrpělivě postávaly dobrušské mažoretky Tyrkys a chystaly se na tradiční majálesový průvod Dobruškou. Organizátoři, studenti dobrušského gymnázia, Vláďa Jiroud a Vojta Rydlo, dali znamení, že už je čas vyrazit. Do čela průvodu se postavil moderátor celé akce Johan Mádr a velkým megafonem pozval všechny do parku, kde od dvou hodin začal celý program. Společně s průvodem pozvolna přišly hloučky prvních návštěvníků. Na místě pro ně bylo připraveno několik stánků s občerstvením, nápoji a mimo jiné i s módními doplňky. Na pódiu se během celé akce vystřídalo sedm kapel plus hlavní hvězda večera, rapper z Liberce, Paulie Garand. Snaha pořadatelů byla náležitě oceněna stovkami a stovkami návštěvníků, kteří také díky příznivému počasí akci navštívili a užívali si až do pozdních nočních hodin. Nejen v

Archlebových sadech, ale následně po posledním hudebním vystoupení i v nově vzniklém multifunkčním klubu Chill out.

Virtuální univerzita třetího věku

Jen málokoho by donedávna napadlo, že v Dobrušce bude možné studovat na univerzitní úrovni. Tuto možnost mají od podzimu zdejší senioři, kteří se rozhodnou studovat *Virtuální Univerzitu třetího věku* v konzultačním středisku Dobruška.

S projektem *Virtuální Univerzity třetího věku* v Dobrušce přichází *Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity* v Praze ve spolupráci s městem Dobruška. Zájem o toto studium je k potěšení organizátorů velký – do pilotního semestru se přihlásilo hned přes dvacet zájemců a spousta dalších projevila zájem o studium od nadcházejícího semestru. Je zkrátka vidět, že dnešní senioři se chtějí udržet v dobré duševní kondici a i v pozdějším věku mají zájem získávat nové poznatky z různých oborů, které studium *Virtuální Univerzity třetího věku* nabízí.

V prvním pilotním semestru studovali zájemci obor astronomie – podrobněji se zabývali konstrukcí a vývojem slunečních hodin a seznámili se s největšími astronomy rudolfínské doby a jejich objevy. Do dalšího semestru si účastníci *Univerzity třetího věku* vybrali téma *Evropské kulturní hodnoty*. Projekt *Virtuální Univerzity třetího věku* zajišťuje organizačně i materiálně město Dobruška.

Kulturní zařízení města Dobrušky

Kulturní zařízení města Dobrušky působila jako organizační složka. V srpnu odešla na mateřskou dovolenou vedoucí této složky Mgr. Lenka Bendzová a na její místo dočasně nastoupil Mgr. Jiří Mach, vedoucí muzea. Na konci roku byla tato organizační složka zrušena a nahrazena novou organizační složkou *Kulturní a sportovní zařízení města Dobrušky*. Jejím vedoucím se stal na základě výběrového řízení Mgr. Petr Poláček.

Kulturní dům města Dobrušky

Kulturní zařízení města Dobrušky – středisko Kulturní dům zajišťoval v roce 2013 kulturní akce a servis pro občany, občanská sdružení a organizace města, ale i ostatní, dle předmětu své činnosti jako v předešlých letech.

Šlo především o realizaci zábavných pořadů, koncerty, divadelní představení pro děti, taneční kurzy pro začátečníky i pokročilé apod. Technicky zajišťoval pořádání plesů, tanečních zábav, schůzovní činnost, školení firem, zkoušky divadelních a jiných zájmových souborů. Dále organizoval nebo se pořadatelsky podílel na venkovních akcích, jako byly akce Čarodějnice, Majáles, Den bezpečnostních složek, Zahradní divadelní slavnosti, Dobrušské letní muzicírování, Mezinárodní folklórní festival (do statistiky nezapočítáno), Svatováclavské slavnosti, Rozsvěcení a zhášení vánočního stromu, Silvestřík pro děti a mnoho dalších. Některé z těchto akcí jsou podrobněji uvedeny na jiných místech kroniky.

Kulturní dům v roce 2013 uskutečnil 84 akcí s celkovou návštěvností 18.654 návštěvníků. V roce 2012 uskutečnil kulturní dům 94 akcí s návštěvností 19.257 občanů, v roce 2011 to bylo 89 akcí s návštěvností 16.397 občanů. To je dáno tím, že se některé akce natrvalo přesunuly do SC-Kina 70 (profesionální i amatérská div. představení, větší koncerty, vystoupení ZUŠ apod.).

Celkem se uskutečnilo 84 akcí, na které bylo vynaloženo více než 254 000 Kč. Příjmy z těchto akcí činily přes 384 000 Kč a zúčastnilo se jich přes 18 000 návštěvníků.

Městská knihovna

V průběhu roku 2013 byly služby veřejné knihovny poskytovány plynule, výjimku tvoří uzavření knihovny na jeden pracovní týden v měsíci červenci z důvodu malování a

tradiční uzavírka v období vánočních svátků z důvodu minimálního zájmu čtenářů. Náklady na případný provoz knihovny v tomto období by neodpovídaly poskytnutým službám.

Během roku 2013 využilo služeb městské knihovny celkem 24 268 uživatelů (zahrnuti jsou návštěvníci půjčoven, uživatelé internetu a návštěvníci kulturních a vzdělávacích akcí).

Návštěvníků webových stránek bylo zaznamenáno celkem 9 782. Značný příliv zaznamenal facebookový profil knihovny, v průběhu roku 2013 se o dění informovalo touto formou celkem 3 954 uživatelů, což představuje 36 % nárůst oproti roku 2012. Pracovnice knihovny vyřídily stejně jako v minulých letech mnoho dotazů prostřednictvím telefonu a e-mailu.

Také meziknihovní výpůjční služba byla v městské knihovně v průběhu roku využívána. V roce 2013 bylo vyřízeno celkem 76 čtenářských požadavků na vypůjčení knih z jiných knihoven a 37 vlastních knih zapůjčila Dobrušská knihovna jiným knihovnám. Městská knihovna Dobruška měla k 31. 12. 2013 ve svém fondu celkem 33 259 knihovních jednotek a 65 titulů periodik.

Z rozpočtu městské knihovny bylo v roce 2013 na pořízení knihovního fondu vydáno 184 468 Kč. Z toho byla částka 51 984 Kč použita na nákup periodik. Přírůstky činily 763 svazků, úbytek vyřazených zastaralých a zničených knih byl 597 svazků.

Ke dni 31. 12. 2013 bylo v městské knihovně zaregistrováno 1 295 čtenářů, což značí mírný pokles oproti roku 2012 (registrováno 1 348 čtenářů). Z tohoto počtu čtenářů bylo 459 do patnácti let, což je přibližně stejný počet jako v roce 2012 a činí to zhruba 35 % z celkového počtu čtenářů. Půjčovny navštívilo 20 224 osob, návštěvníků internetu bylo 1 666, on-line služby knihovny (elektronický katalog) využilo celkem 5 926 uživatelů. Čtenáři uskutečnili celkem 51 627 výpůjček, prodloužení bylo provedeno 8 854. Stejně jako v letech minulých tvořilo 85 % výpůjček knihy a 15 % výpůjček periodika. Rezervací bylo v roce 2013 vyřízeno celkem 2 019, což přibližně kopíruje rok 2012.

Městská knihovna slouží jako středisková. Do spádové oblasti Dobruška patří 19 knihoven, nově přibyla obecní knihovna Kounov, která přešla z Rychnova nad Kněžnou. Sít tvoří tyto obce: Bačetín, Bílý Újezd, Bohdašín, Bystré, Byzhradec, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobřany, Hlinné, Hroška, Chlístov, Janov, Kamenice, Kounov, Ohnišov, Podbřezí, Rovné, Sedloňov a Val. Hlavními úkoly regionálních funkcí v roce 2013 bylo uvedení do praxe nového systému získávání financí na nákup výměnných fondů formou dotací od zřizovatelů obsluhovaných knihoven, dále také stanovení priorit rozvoje knihovnictví v Královéhradeckém kraji v letech 2014 – 2018. V roce 2013 bylo půjčeno v rámci výměnných fondů celkem 59 souborů obsahujících 2 972 svazků.

Regionální funkce byly financovány především dotací ve výši 75 500 Kč z rozpočtu Královéhradeckého kraje, dále potom částkou 52 770 Kč získanou od obecních úřadů obsluhovaných knihoven na základě uzavřených smluv. Tyto prostředky byly použity především na nákup knih.

V roce 2013 bylo uspořádáno městskou knihovnou celkem 111 akcí, z toho 75 kulturních a 36 vzdělávacích. Celkový počet návštěvníků uvedených akcí byl 2 378. Skladbu akcí tvořily stejně jako v minulých letech výstavy, autorská čtení, besedy s literárními osobnostmi, přednášky, exkurze a informační lekce pro žáky mateřských, základních a středních škol.

V prostorách foyer knihovny byla každý měsíc instalována nová výstava, v roce 2013 jich zde tedy proběhlo 12. Největší úspěch sklidila výstava „*Kouzlo damaškové oceli a japonských mečů*“ bratrů Dachsových, kdy ji o dni otevřených dveří v rámci Svatováclavských slavností navštívilo za jeden den 396 osob.

Oblíbené a hojně navštěvované jsou *cestopisné přednášky* – v roce 2013 to byla vyprávění o Laponsku, Kanadských národních parcích, Indii a Maltě. Velkému zájmu se také těšila přednáška Vladimíra Burčíka „*Čtyři dohody*“, přednáška „*O meridiánové terapii EFT*“

Lenky Fleischmannové, nebo přednáška Miroslava Hrabici „*O léčení a předávání (i odebrání) životní síly*“.

Spousta akcí byla pořádána také v rámci celostátní akce „*Březen – měsíc čtenářů*“. Knihovna uspořádala několik besed a exkurzí pro žáky základních a středních škol. Žáci 5. tříd měli možnost navštívit *besedu se spisovatelkou Alenou Ježkovou*, pro dospělé vystoupil ve foyer knihovny *básník a písničkář Jiří Dědeček*. Ocenění si v tomto měsíci odnesli nejpilnější čtenáři z obou oddělení.

V rámci celostátního *Týdne knihoven* uspořádala městská knihovna „*Čaj o páté*“, ve kterém jsme se čtenáři diskutovali o oblíbených knihách, konala se také *burza vyřazených knih a časopisů*. V dětském oddělení byla vyhlášena *soutěž Číslované básničky*, které se zúčastnilo 46 malých čtenářů.

Setkání s fotopoezií, kterým provázela autor Julius Šimko, se uskutečnilo v měsíci listopadu při příležitosti *Dne poezie*. Tuto akci doprovázela také výstava autora ve foyer knihovny i na půjčovně v oddělení pro dospělé čtenáře.

Velmi oblíbenou akcí pro děti je *Povídám, povídám pohádku*, která probíhala vždy první pondělí v měsíci. V dubnu byla uspořádána pro dětské čtenáře tradičně *Noc s Andersenem*. Celkem 20 dětí se vydalo na noční výpravu do království pohádek. *Pasování prvňáčků na čtenáře* probíhalo na konci května a účastnili se ho žáci prvních tříd všech dobrušských škol. O prázdninových měsících, v červenci a srpnu, probíhaly pro zvědavé děti hned dvě soutěže – velká letní soutěž nazvaná *Cestujeme s krysíkem a šifrovací prázdninová soutěž*, kterou pořádala městská knihovna ve spolupráci s vlastivědným muzeem.

V listopadu proběhl ve foyer knihovny slavnostní *křest knihy Příběhy z muzejního depozitáře dobrušského autora Jiřího Macha*. Závěr roku patřil tradičně akci nazvané *Vánoce v knihovně*, kdy bylo pro čtenáře připraveno občerstvení v podobě vánočního cukroví a kávy či čaje za poslechu vánočních koled.

Informační centrum

Informační centrum plnilo v roce 2013 své hlavní úkoly: poskytování turistických informací, informací o úřadech, službách a dopravních řádech, všeobecné informace o kulturních, sportovních a společenských akcích ve městě i okolí, prodej suvenýrů, pohlednic a turistických map. Zajišťovalo bohatou nabídku propagačních materiálů z Dobrušky a dalších míst regionu. Prodávalo vstupenky na kulturní akce a filmová představení ve Společenském centru Kina 70, kulturním domě a vlastivědném muzeu, dále zprostředkovávalo prodej vstupenek dobrušským spolkům, sportovním oddílům a školám, on line prodej vstupenek agentury Ticketart Praha.

Zadávalo nová data a aktualizovalo je na webových stránkách města Dobrušky a dalších webových portálech (Královéhradecký kraj, Destinační společnost Orlické hory a Podorlicko, Czechtourism, Kudy z nudy a další). Další činností informačního centra byla prezentace a propagace města, jeho zajímavostí a nabídka akcí v turistických časopisech (TIM, Kam po Česku).

Informační centrum zavedlo novou službu pro zájemce z řad veřejnosti a firem – zasílání e-mailových zpráv o plánovaných odstávkách vody a elektřiny v Dobrušce a okolí, také se podílelo na tvorbě nových propagačních materiálů a produktů z projektu Mikroregion Rodný kraj Františka Kupky ve spolupráci s městem Opočnem. Dalším úkolem bylo zajištění stánkového prodeje dobrušské pouti a poskytnutí zázemí v době konání poutě rozšířením otevírací doby.

V letních měsících zajišťovaly víkendové služby brigádnice, studentky středních a vysokých škol. V září nastoupila do informačního centra nová pracovnice Bc. Marie Nováková za Bc. Janu Lukešovou, která nastoupila na místo vedoucí městské knihovny v Dobrušce.

Vlastivědné muzeum

1. Výzkum – „Paměť města“

Přehled o jednotlivých oblastech dlouhodobého programu *Paměť města*:

- *Paměť písma (archiválie, psané vzpomínky, kroniky apod.)* – Bylo pokračováno v digitalizaci mimořádně historicky cenného materiálu, deníků rolníka Josefa Slezáka z Domašína, které zahrnují léta 1920 – 1968.
- *Paměť slova (magnetofonové záznamy vzpomínek pamětníků – události, historiky)*. - Fond záznamů vzpomínek pamětníků se rozrostl o vzpomínky Václava Vernerera na počátky Divadélka na štaflích v Dobrušce.
- *Paměť fotografie (darování nebo poskytnutí fotografií k digitálnímu záznamu)*. – Tyto fotografie byly občany poskytovány průběžně a doplňovaly stávající fond.
- *Paměť lidí (psané vzpomínky a životopisné medailónky významných regionálních osobností)*. - Všechny životopisy významných dobušských osobností jsou zpracovány v programu Clavius, takže jsou přehledné a operativně dostupné. Regionální databáze životopisných medailónků obsahuje již 162 záznamů o osobnostech dobušské historie.

2. Sbírky

Trvalá pozornost je v muzeu věnována práci se sbírkami. V roce 2013 byl prohlédnut a ošetřen sbírkový fond archeologie. Na ošetření a podrobnějším zpracování fondu se podílel dobrovolný spolupracovník Josef Flégl, PhDr. Martin Holub a PhDr. Ondřej Levínský. Bylo dokončeno restaurování mamutího klu určeného pro novou expozici. Restaurátorské práce provádějí archeologové Dr. Levínský a Dr. Holub.

V roce 2013 se sbírkový fond muzea rozrostl o 338 nových přírůstkových čísel (672 kusů) získaných dary a vlastním sběrem. Nejobsáhlejším souborem jsou tkané záložky z místní firmy Stuha. Sbírkový fond muzea tak čítá celkem 7.186 přírůstkových čísel.

Digitalizované fotografie, filmové záznamy i písemnosti jsou kromě CD ROM a DVD ukládány i na externí disky, čímž je zabezpečena jejich dlouhodobé uchování. Navíc jsou v dalších kopiích uloženy ve Státním okresním archivu v Rychnově nad Kněžnou.

3. Muzejní knihovna

Odborná knihovna muzea slouží všem zájemcům o historii, zvláště pak o historii regionální. V roce 2013 zde bylo registrováno 158 čtenářů, kteří si vypůjčili 174 knih. Do knihovny přibýlo 73 knih. Celkem je v muzejní knihovně 6.689 knih. Podstatnou část výpůjček tvoří regionální kroniky a odborná regionální historická literatura, která slouží především zájemcům z řad studentů.

4. Prezentace

Nová expozice

V roce 2013 byla dokončena nová expozice v čp. 45 na Šubertově náměstí. Má dvě části: *Příběh města Dobrušky a Příběh židovské obce dobušské*; druhá část pokračuje i v synagoze. Autorem scénáře obou expozic je Jiří Mach, autorem výtvarného zpracování Zdeněk Bláha a realizace je dílem firmy LOTECH Praha. Podstatná část nákladů byla uhrazena z prostředků *Evropské unie - Programu obnovy venkova prostřednictvím MAS Pohoda venkova*.

Výstavy

V synagoze

Po znovuotevření byly v synagoze instalovány výstavy patchworku (v rámci Svatováclavských slavností) a v posledních měsících roku výstava obrazů Karla Štětiny k jeho osmdesátým narozeninám.

V kině

V malém sále Společenského centra – Kina 70 instalovalo muzeum výstavu Hudební tradice regionu (v souvislosti s konferencí) a výstavu o dobušských sochách – *Dobry den, socho*. V listopadu pak to byla výstava *Svět dinosaurů*.

Přednášky

Muzeum uspořádalo v malém sále Kina 70 přednášku *Humor našich pradědečků* (Jiří Mach) a cestopisné přednášky MUDr. Miliče Světlíka o Kanadě a cestopisná přednáška o Maltě. V synagoze byla pro školy uskutečněna tři představení pořadu židovského humoru *Potkal Khon Roubička* pro dobrušské školy. V těchto prostorách se rovněž uskutečnil koncert klezmerské židovské hudby v podání skupiny *Létající rabín*.

Další akce

V malém sále Kina 70 proběhl první ročník akce *Jarní tvoření*, ukázek tradičních lidových a uměleckých řemesel, spojené s workshopem. Ve školní jídelně SODEXHO ZŠ Františka Kupky se uskutečnila oblíbená akce *Vánoční jarmark*.

V malém sále kina proběhla odborná konference na téma *Hudební tradice regionu*, která obohatila poznání hudební minulosti našeho města a kraje. Muzeum se rovněž podílelo na dalších akcích, spojených s výročím narození a úmrtí hudebního skladatele Radima Drejsla. Šlo především o vzpomínkovou akci v synagoze a slavnostní koncert ve velkém sále Společenského centra – Kina 70.

Poskytnutím podkladů se muzeum podílelo na natáčení reportáže pořadu České televize *Toulavá kamera* o dobrušské Stuze.

Klub seniorů

Programy pro seniory, připravované se sborem Církve bratrské v Bystrém. Pravidelný čas každé pondělí od ledna do dubna a od listopadu do prosince vždy v 15 hodin ve Spolkovém domě – Rýdlově vile.

Jarní část:

- 7. ledna – *Na kole po Německu* (Frýda)
- 14. ledna – *O starých fotografiích* (Mach)
- 21. ledna – *Posezení u kávy*
- 28. ledna – *Kanadské národní parky* (Světlík)
- 4. února – *Co se chystá v muzeu* (Mach)
- 11. února – *Nálezy ze středověké Dobrušky* (Dragoun)
- 18. února – *Posezení u kávy*
- 25. února – *Beseda se starostou města Petrem Tojnarem*
- 4. března – *Ptáci našeho kraje* (Volf)
- 11. března – *O starých filmech* (Mach)
- 18. března – *Posezení u kávy*
- 25. března – *Poselství Velikonoc* (Toušek)
- 8. dubna – *Radim Drejsl* (Mach)
- 15. dubna – *Posezení u kávy*
- 22. dubna – *Jak se píše kronika* (Mach)

Podzimní část:

- 4. listopadu – *Úvodní setkání* (Toušek)
- 11. listopadu – *Na kole po Švýcarsku* (Frýda)
- 18. listopadu – *Setkání u kávy*
- 25. listopadu – *Tajemství relikviáře svatého Maura* (Mach)
- 2. prosince – *Příběh faraóna Tutanchamona* (Mach)
- 9. prosince – *Setkání u kávy*
- 16. prosince – *Vánoce* (Toušek)

Společenské centrum – kino 70

V kině bylo odehráno 308 filmových představení, které navštívilo 8.218 diváků, kteří v pokladně kina utratili 830.866,- Kč. Za půjčovné bylo zapláceno cca 529.000,- Kč. V organizátorské, pořadatelské činnosti a oblasti pronájmu sálu kina bylo uspořádáno

množství nepravidelných kulturních akcí, divadelních představení, schůzí a výročních oslav. Za nefilmové kulturní akce bylo utrženo 1.266.419,- Kč. Panoramatické Kino 70 Dobruška dále pronajímalo další prostory Společenského centra-Kina 70 (malý sál, klubovna, šatny, velký sál) s příjmy v celkové výši 247.926,- Kč.

Společenské centrum-Kino 70 v Dobrušce na samotném sklonku školního roku zajistilo přístavení a provoz oblíbeného kinematovlaku, který se uskutečnil ve dnech 27. 6. – 7. 7. 2013 a navštívilo ho rekordních 1.540 diváků při 35 představeních.

K neúspěšnějším titulům digitálního kina patřily filmy Bídníci (2D), Carmen (3D), Hobit: Neočekávaná cesta (3D), Čtyřlístek ve službách krále (2D), Babovřesky (2D), Hledá se Nemo (3D), Nespoutaný Django (2D), Šmejdi (2D), Revival (2D), Šmoulové 2 (3D), Gravitace (3D), Donšajni (2D), Hobit: Šmakova dračí poušť (3D) a Křídla Vánoc (2D).

Dále se v průběhu roku 2013 konaly i jiné akce, jak komerčního, tak nekomerčního rázu. Jednalo se např. o Novoroční koncert Big Bandu Hronov, koncert Novoměstské filharmonie, výroční akademie dobušských MŠ, vystoupení souboru mažorettek, zahájení školního roku, Den otevřených dveří, Jarní tvoření s jarmarkem, Michalova kouzelná školka, setkání s důchodci, univerzita třetího věku, pravidelné bohoslužby Církve bratrské Bystré. Do nejširšího výčtu akcí patří i zasedání a školení městského zastupitelstva, jednání o záležitostech města (výběrová řízení), komisí apod.

Ve spolupráci s ostatními kulturními zařízeními byly realizovány přednášky, besedy, vernisáže a výstavy. Klubovna byla využívána pro komerční účely (pronájmy) a na zasedání kulturní komise města. Novinkou bylo první promítání přímého přenosu divadelního představení Proso.

Loutková scéna

Loutkový soubor *Svět loutek* v roce 2013 začal hrát až v říjnu, protože se stále jednalo, co bude se sokolovnou. Celkem do konce roku sehrál 2 premiéry a 2 reprízy. Všechna představení byla hojně navštívena, dětem se pohádky líbily a odpustily i nějaký ten nedostatek. Od začátku září se soubor scházel pravidelně každé pondělí a nacvičoval hry. Soubor má celkem 14 členů, z toho je 6 důchodců, 4 žáci, 2 studenti a 2 pracující. Podmínky pro činnost se proti minulé sezoně zlepšily, a tak byli spokojeni nejen členové souboru, ale hlavně malí návštěvníci.

Péče o památky

Byl-li z pohledu památkové péče rok 2012 nazván rokem restaurování, lze říci, že toto označení se vztahuje také na rok 2013. I když se v centru města uskutečnily mnohé opravy komunikací, chodníků a parkovišť v ploše městské památkové zóny, pro památkovou péči zůstávají stěžejními pracemi opravy kulturních památek ve městě i na venkově a opravy nemovitostí v městských památkových zónách Dobruška, Opočno a v ochranném pásmu zámku Skalka v Podbřezí. V Dobrušce byly s podporou Ministerstva kultury ČR v Programu regenerace městské památkové zóny Dobruška obnoveny fasády rodného domku F. L. Věka v Novoměstské ulici. Realizační práce provedla firma Asinta, s.r.o., Dobruška. Fasáda byla opatřena bílým nátěrem a šedomodrým soklem. Naproti této památce se nachází socha sv. Jana Nepomuckého. Pískovcová socha, která vedle sochy sv. Vavřince tak trochu patří mezi „sochy – cestovatele“, byla již dlouhodobě poškozována lípami, které se nacházejí v její blízkosti. Stromy, které byly odborníky shledány jako dožilé, budou odstraněny. Pískovcový materiál je velmi náchylný na nečistoty přírodního i průmyslového charakteru. Ve stejném dotačním programu bylo přistoupeno k restaurování originálního podstavce a figurální části díla, které je kopií. Socha po provedeném optickém průzkumu vykazovala nečistoty a krustu, bylo nutné její očištění, konsolidace kamene, přespárování, tmelení a závěrečná hydrofobizace. Restaurátorské práce pro město Dobrušku zhotovil pan Ondřej Nosek z Hořic

v Podkrkonoší.

Díky prostředkům Ministerstva kultury ČR v programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností bylo možné přispět také vlastníkům kulturních památek, jejichž nemovitosti se nacházejí mimo velká obytná centra. Oblast Orlických hor a podhůří je místem s mnoha památkami, a tak i finanční kvóta ve výši 227 000,- Kč posloužila ke zlepšení technického stavu vybraných památek. Příspěvek byl využit k obnově nátěrů šindelové střechy roubeného objektu v Deštném v Orlických horách - Jedlové čp. 254 (dříve čp. 91), který dříve sloužil jako mlýn a později jako mechanická tkalcovna manželů Radetzských. Objekt v současnosti vlastní pan Ing. Přemysl Tater ze Stěžer s dcerou Lucií.

Další památkou, která byla realizována v tomto programu, byl kostel sv. Matouše v Deštném v Orlických horách – Jedlové. Vlastník nemovitosti, Římskokatolická farnost Deštné v Orlických horách, uskutečnil opravy poškozených barokních cihelných kleneb v části kostelní kruchty a obnovy vnitřních omítek v západní části. Náběhy kleneb, které pokračovaly směrem k lodi, zůstaly jako torza zachovány. Zvuková okna věže byla pro nepříznivé klimatické podmínky provizorně zakryta dřevěnými výplněmi. Záměrem farnosti je pokračovat v započaté práci na opravě horních pater kruchty, omítek, podlah a obnovení schodiště, vedoucího na kůr a do, dnes již neexistujícího, zvonového patra ve věži.

Poslední akcí, která byla do dotačního programu zařazena, byla rekonstrukce Laichterovy hrobky na městském hřbitově v Dobrušce z roku 1920, která je dílem arch. Jana Kotěry a kterou ozvláštnil reliéfem s motivem poutníka a smrti od akademického sochaře Antonína Kalvody. Ing. Aleš Laichter z Prahy nechal hrobku, která se nachází v blízkosti ohradní zdi, opravit a stabilizovat. Oprava tohoto díla se neobešla bez spolupráce s městem Dobruškou, které je vlastníkem ohradní zdi, jejíž část byla rozebrána tak, aby bylo možné provést statikem potřebné průzkumy stability Kotěrova díla. To ale vyžadovalo příznivé klimatické podmínky a práce byly prováděny až po odeznění velmi dlouhé zimy z přelomu let 2012–2013. Realizované restaurátorské práce samotné kamenné teracové nadzemní části provedl Ondřej Nosek z Hořic v Podkrkonoší, jako garant akce, který si pro obnovu a stabilizaci hrobky zajistil subdodavatele, firmu Asinta, s.r.o., Dobruška. Ta zhotovila žulové opěrné pilíře, které plní stabilizační funkci. Samotným realizačním pracím předcházela od letních měsíců roku 2011 náročná příprava: sondy, výzkum statika Ing. Miroslava Fuchse z Prahy a následně celá řada složitých jednání. Příprava však přinesla ono pomyslné ovoce v podobě stabilizovaného uměleckého díla, které je nejen vizitkou vlastníka, ale i ozdobou dobrušského hřbitova.

6. Školství

Základní škola Františka Kupky

Na škole bylo 19 tříd s počtem žáků od 18 do 28, průměrný počet žáků v jedné třídě na I. stupni byl 23,9 a na II. stupni 21,9. Průměr školy činil 22,9. O žáky se specifickými vývojovými poruchami (dyslexie, dysgrafie, dyskalkulie ...) pečovalo 8 dyslektických asistentek na I. stupni. Cizím jazykům - anglickému se vyučovalo ve 3. až 9. ročníku tři hodiny týdně, v 6. ročníku se vyučovalo konverzaci v anglickém jazyce 2 hodiny týdně. Ředitelem školy je Mgr. Roman Novák.

Dle učebních plánů a osnov se vyučovalo celkem 544 hodin (z toho 243 na I. stupni a 301 na II. stupni). Volitelné předměty byly: ruský jazyk v 7., 8. a 9. ročníku – 2 hodiny, německý jazyk v 7., 8. a 9. ročníku – 2 hodiny, informatika se zaměřením na úpravu fotografií v 7. až 9. ročníku – 2 hodiny, sportovní hry v 7. a 8. ročníku – 2 hodiny, domácnost v 9. ročníku – 2 hodiny.

Ve škole bylo v letošním roce sledováno a evidováno 27 žáků se specifickými poruchami učení a 15 žáků se specifickými obtížemi učení na prvním stupni. Na druhém stupni bylo sledováno a evidováno 21 žáků se specifickými poruchami učení a 19 žáků se specifickými obtížemi učení.

Zprávy o vyšetření žáků z Pedagogicko-psychologické poradny jsou uloženy u výchovného poradce, evidovány, pravidelně sledovány a aktualizovány. Vyučující a třídní učitelé jsou průběžně seznamováni s aktuálními problémy žáků. K potřebám žáků přistupují individuálně na základě vypracovaných individuálních vzdělávacích plánů na výuku. Na prvním stupni jsou žáci se specifickými vzdělávacími potřebami zařazeni do hodin reedukační péče, kde jsou vedeni odborně připravenými pedagogy.

Systematická příprava k volbě povolání na škole je zahájena již v osmých ročnících, kdy žáci navštěvují Úřad práce v Rychnově n. Kněžnou. Jsou zde podrobně seznámeni s možnostmi studia na středních školách a uplatnění na trhu práce v našem regionu. Kromě toho mají žáci 8. a 9. ročníků k dispozici mnoho zdrojů informací o vzdělávacích zařízeních Královéhradeckého kraje, konzultací s výchovným poradcem či přednášek na téma volba povolání. Dále do školy přicházejí zástupci jednotlivých středních škol, kteří besedují se žáky o možnostech studia na dané škole a následném uplatnění na trhu práce. Žáci si mohou prakticky vyzkoušet „Testy volby povolání“, které jim pomohou při výběru jejich budoucího profesního či studijního zaměření a s výběrem budoucího povolání. Tak jako každoročně bylo pro rodiče vycházejících žáků zorganizováno setkání se zástupci jednotlivých regionálních středních škol a odborných učilišť. Škola žákům poskytuje veškerou podporu a pomoc při podávání přihlášek a zápisových lístků na střední školy.

V letošním školním roce bylo individuálně řešeno několik případů s problémovými žáky. Na řešení těchto přestupků spolupracují třídní učitelé s výchovným poradcem. V případě vážnějších problémů vstupuje do řešení problémů vedení školy a sociální pracovník. Vše je uskutečněno ve spolupráci s rodiči. V letošním školním roce bylo ve škole řešeno několik závažnějších případů šikany, záškoláctví a jeden případ agresivního chování ke spolužákům. Nebyl řešen žádný případ užívání měkkých či tvrdých drog. Šikana spolužáků byla letos řešena ve třech případech. Omezení kouření žáků v okolí školy se příliš nedaří, bohužel i nadále v těchto případech platí, že škola se stará o kouření žáků více než jejich rodiče.

V letošním školním roce vyšlo celkem 58 žáků z 9. ročníků a 1 žák z 8. ročníku. Z toho 49 žáků bylo přijato na maturitní obory a 10 žáků na tříleté učební obory ukončené závěrečnou zkouškou s výučním listem.

Výsledky přijímacího řízení:

Gymnázia 14 žáků, obchodní akademie 7 žáků, střední odborné školy 28 žáků, střední odborná učiliště s výučním listem 10 žáků.

Do osmiletého gymnázia bylo přijato 7 žáků z pátého ročníku.

V pátek 18. ledna 2013 byl uspořádán Den otevřených dveří pro rodiče, bývalé zaměstnance a širokou veřejnost. Účastníci se seznámili s prostředím školy, zhlédli vystoupení mažorettek a florbalových nadějí.

Úspěchy žáků I. a II. stupně se prezentují na nástěnkách v budovách školy, na náměstí, v Dobrušském zpravodaji i v regionálním tisku. Na naší škole jsme se také věnovali charitativní činnosti. Škola se zapojila tradičně do sbírky pořádané Fondem Sidus. Na pomoc těžce nemocným dětem byla zaslána částka 2.800,- Kč. Na I. stupni se vybralo a odeslalo 2.150,- Kč pro občanské sdružení CPK – CHRPA, které se zabývá výchovou a výcvikem mladých koní pro hyporehabilitaci.

Žáci se během roku zúčastnili několika matematických soutěží. 6., 7. a 8. ročníky se zúčastnily školního kola Pythagoriády. Dva žáci postoupili do okresního kola této soutěže. Okresního kola matematické olympiády se zúčastnili dva žáci z 8. ročníků, Ladislav Matějů

z 8. A obsadil 4. místo. Pro zájemce z devátých ročníků učitelé matematiky zorganizovali přípravný kurz pro úspěšné zvládnutí přijímacích zkoušek z matematiky na SŠ.

V rámci výuky dějepisu navštívili žáci 7. ročníku Východočeské muzeum v Hradci Králové, kde zhlédli program Pravěk je kúúl! V průběhu školního roku využila škola nabídky Klicperova divadla v Hradci Králové a žáci II. stupně navštívili několik představení.

Během školního roku se žáci II. stupně zúčastňovali výtvarných výstav v lapidáriu města Dobrušky, v místní knihovně a v malém sále Společenského centra – kino 70. Dále se zúčastnili výtvarných soutěží pořádaných Domem dětí a mládeže, v nichž se umístili na předních místech. Žáci 8. ročníku navštívili výstavu obrazů Františka Kupky v Opočně. V březnu již tradičně učitelé připravili pro žáky praktické činnosti při velikonočních dílnách a svými výrobky vyzdobili okolí školy.

V pěvecké soutěži „Karlovarský skřivánek“ se uskutečnilo školní kolo. V oblastním kole v Opočně získala Alice Prostředníková z 5. A třídy 2. místo a Karolína Hynková ze 4. B čestné uznání. Pro zpestření výuky hudební výchovy na škole se žáci zúčastnili koncertu cimbálové muziky Réva.

Na škole se uskutečnilo základní kolo v olympiádě anglického jazyka. Do okresního kola postoupili dva žáci. Eliška Hynková z 9. C obsadila 8. místo, Tomáš Řehák 12. V termínu od 26. 2. 2013 do 3. 3. 2013 se uskutečnil zájezd do Anglie pro zájemce, kterého se zúčastnilo 16 žáků školy. Navštívili známé londýnské památky a okolí Londýna. Své znalosti anglického jazyka si ověřili v rodinách, kde byli ubytováni.

V měsíci březnu navštívili žáci 6. ročníků VGHMÚř v Dobrušce, kde se zúčastnili zajímavé přednášky, prezentace výroby map a poté si prohlédli pracoviště topografického ústavu. Žáci 9. tříd se zúčastnili exkurze do výrobního závodu JUNKER v Holicích v Čechách. Seznámili se s prostředím moderního závodu a vyplnili zajímavý kvíz se slosováním.

Významného úspěchu v celostátní soutěži ve fotografování pro žáky II. stupně ZŠ dosáhl Karel Jirsa ze 7. B třídy, který zvítězil se snímkem Bunkr 21. století. Tímto úspěchem přispěl k celkovému 2. místu školy v kategorii základních škol.

V rámci kampaně „Společně proti kouření“ se žáci 8. a 9. ročníků zúčastnili přednášek pořádaných volnočasovým klubem VJEŠÁK. Ke dni dětí se žáci školy zúčastnili outdoorových her a aktivit na dobrušském stadionu Václava Šperla a ve Společenském centru - Kině 70 zhlédli filmová představení k daným aktivitám.

Pro žáky VII. ročníku se v měsíci březnu konal v Krkonoších na Pomezí boudě týdenní lyžařský výcvik včetně výuky jízdy na snowboardu. Třídenního podzimního pobytu v Krkonoších se zúčastnili žáci 6. ročníku, hlavním cílem bylo vytvoření třídního kolektivu. Začátkem června absolvovali žáci 6. a 8. ročníku dvoudenní vodácký výcvik na Rozkoši spojený s pobytem v přírodě. Dále se žáci zúčastnili Okresní školní ligy v plavání pro 2. stupeň ZŠ. Tato soutěž probíhala čtyřkolově v Rychnově nad Kněžnou. Celou ligu podruhé vyhráli a tím zajistili pro žáky školy dne 20. května celodenní volný vstup do bazénu. Plavání v rychnovském bazénu podpořil svou účastí také starosta města Dobrušky Ing. Mgr. Petr Tojnar. Společnost Seiferos připravila pro žáky celé školy letové ukázky dravců na hřišti místního gymnázia.

Během školního roku probíhala výuka nepovinného předmětu náboženství v rozsahu 1 hodiny týdně na I. stupni. 7. června začal školní den celkovou evakuací školy, po které se žáci I. i II. stupně zúčastnili Dne bezpečnostních a záchranných složek IZS na dobrušském náměstí. V měsících květnu a červnu za odměnu připravili třídní učitelé pro žáky školy školní výlety .

Koncem měsíce května a začátkem června absolvovali žáci 5. a 9. ročníků online testování vědomostí z českého a anglického jazyka a z matematiky. S dosaženými výsledky se

mohli seznámit na internetových stránkách. Na závěr školního roku opět využily děti 1. až 3. ročníku školy program Kinematovlaku 2013.

Základní škola v Pulické ulici

V roce 2013 Základní školu v Pulické ulici vedl jako ředitel Mgr. Václav Hlavsa. Funkci jeho zástupce vykonával do července 2013 Mgr. Josef Frýda a od srpna byla do funkce zástupkyně ředitele jmenována Mgr. Petra Poulová, která na škole působí od roku 1995 jako učitelka. Ve funkci výchovného poradce působil po celý rok Mgr. Alois Žďárek. S dříve jmenovanými pracovalo ve škole dalších 10 učitelů (Jan Sedláček, Mgr. Hana Novotná, Mgr. Božena Moravcová, Mgr. Blanka Maixnerová, Mgr. Hana Tošovská, Mgr. Markéta Schmoranzová, Mgr. Michaela Matoušková, Mgr. Jarmila Matyasiková a Mgr. Jiřina Pultarová). Mgr. Martina Odlová v červnu ukončila pracovní poměr na škole, v srpnu nastoupil nový vyučující informatiky a tělesné výchovy Mgr. Jan Macek. Za nepřítomné vychovatelky a učitelky na I. stupni zastupovaly důchodkyně – paní učitelka Vatrťová a paní učitelka Ježková. Ve školní družině se žáky pracovaly tři vychovatelky (Dana Effenberková, Magdalena Hlavsová a Vlasta Bajarová). O bezproblémový chod školy se starala školnice Romana Dubnová, šest uklízeček a údržbář. Na částečný úvazek působila ve škole také účetní Zdena Hlavsová.

Na konci školního roku 2012 – 13 navštěvovalo školu celkem 198 žáků, kteří byli rozděleni do devíti tříd. V žádném ročníku nebyla paralelní třída. 45 žáků do školy dojíždělo z okolních obcí. Školní družina měla tři oddělení a tzv. ranní družinu. Při školní družině pracovalo také 5 zájmových útvarů: hra na zobcovou flétnu - 5 skupin, keramika – 3 skupiny, sportovní - 1 skupina, florbal – 2 skupiny, moderní gymnastika – 1 skupina. Na škole působí školní žákovský parlament. Do 6 reedukačních skupin bylo zařazeno celkem 30 žáků se specifickými vývojovými poruchami. Tři hodiny týdně se žáci 3. až 9. třídy učili anglickému jazyku, žáci 7. a 9. ročníku si volili jako druhý cizí jazyk ruštinu, nebo němčinu s dotací dvě hodiny týdně. Z devátého ročníku vyšlo 17 žáků, z toho 2 byli přijati na gymnázium, 13 žáků na SOŠ a 2 žáci na SOU. Dva žáci ukončili devítiletou povinnou docházku v nižších třídách. Čtyři žáci byli přijati do primy gymnázia.

Již na konci roku 2012 byla zkolaudována stavba přístřešku pro kola učitelů a stavba přístřešku nad vchodem do jídelny gymnázia. V roce 2013 se dokončoval projekt vybavení školy moderními pomůckami, na jejichž financování jsme získali peníze z dotací na program OPVK z prostředků Evropské unie, obecně mezi pedagogy nazývanými jako „šablony EU“. Do prosince 2013 byly interaktivní tabule k dispozici ve všech kmenových učebnách (včetně prvního stupně) a třech dalších odborných učebnách. Moderní a efektivní výuku však nemůže škola nadále realizovat v tělesné výchově, neboť nemá vlastní tělocvičnu a musí využívat pronájem v sokolovně, střední průmyslové škole a v sousedním gymnáziu. Výuka je doplňována dalšími sportovními činnostmi – plavání, bruslení, lyžařský výcvik, turistický výlet, návštěva posilovny. V rámci prevence rizikového chování žáků získala škola na rok 2013 státní dotaci, která byla čerpána především na uhrazení projektu Rubikon pro žáky 6. a 7. třídy. Jedná se o moderní pomůcku pro učitele občanské a zejména etické výchovy. Škola spolupracuje s PPP v Rychnově nad Kněžnou.

V listopadu 2013 se trochu netradičním způsobem vzpomínalo desátého výročí od otevření zrekonstruované školní budovy (v roce 2003 přibýlo nové druhé patro s klasickými i specializovanými učebnami).

Škola se účastnila okresních soutěží pořádaných ASŠK – turnajů ve florbalu, v malé kopané, plavání, atleti se účastnili Kinderiády, atletického čtyřboje a atletické ligy. Sami pedagogové pak uspořádali pro žáky tradiční olympiádu na městském stadionu (ve školním roce 2012/2013 proběhlo pouze podzimní kolo, na podzim 2013 se uskutečnil sportovní atletický den na stadionu). Z vícedenních akcí se uskutečnil adaptační kurz pro žáky 6.

ročníku s přespáním ve škole, lyžařský výcvikový kurz v Deštném v Orlických horách a turistický pobyt v Itálii. Mladí cyklisté – žáci 4. ročníku, kteří mají nepovinný předmět dopravní výchova, soutěžili v okresním kole v Rychnově nad Kněžnou. Z projektových dnů se tentokrát uskutečnil Den Země na 1. stupni a Čertovský den, při kterém devátáci navštívili menší spolužáky a děti v MŠ v Dobrušce a ve Valu a připravili ještě program pro ostatní žáky školy.

Z vlastivědných poznávacích exkurzí proběhla každoroční podzimní návštěva pražských památek (2. stupeň), nejmenší vyrazili do Hradce Králové a na Kunětickou horu, 4. a 5. třída poznávala Litice a Potštejn, devátáci se vydali i do lanového centra v Hradci Králové.

Také rok 2013 byl bohatý na četné kulturně vzdělávací akce. Žáci navštěvovali filmová či divadelní představení v dobrušském kině, v kulturním domě či přímo v sále školy (Kozí příběh se syrem, 1. stupeň – Tady hlídám já, O dvanácti měsíčkách, Sněhurka a sedm trpaslíků, 2. stupeň – diashow Čile po Chile, Carmen, Antixeno – prezentace SPŠelit, beseda o AIDS, beseda o národním obrození, pásmo židovského humoru Povídá Kohn Roubíčkoví, Beseda o Islandu). Vybraní žáci 2. stupně zhlédli v pražské Státní opeře Rusalku. Naši žáci pod vedením vyučujících připravili předvánoční besídku pro MŠ a v rámci literárně dramatické výchovy secvičili sedmáci divadelní vystoupení (Krkonošské pohádky), které předvedli nejen spolužákům, ale i rodičům. Ve škole proběhla dvě školní kola v recitaci, soutěž ve zpěvu – Pulický vrabec, z níž někteří postoupili do okresního kola celostátní soutěže Karlovarský skřivánek. Výborně funguje i spolupráce s dobrušskou knihovnou – ať už jde o každoroční návštěvy v rámci hodin literatury, pasování prvňáčků na čtenáře nebo o nabízené besedy s autory knih.

V oblasti vzdělávací pak proběhly na škole olympiády v českém a anglickém jazyce, dějepisu a přírodopisu, z nichž vítězové postoupili do okresních kol. Školní klub ve spolupráci s pedagogy zorganizoval dlouhodobou vědomostní soutěž z mnoha oborů – O korunu krále Václava. Matematici mohli své znalosti uplatnit v Pythagoriádě a Klokenu. Žáci 9. třídy připravovali své závěrečné práce, které v květnu prezentovali před svými spolužáky.

Z dalších akcí jmenujme ještě besedu s policií, návštěvu Martinských trhů, dětský karneval, který naše škola tradičně pořádá spolu s kulturním domem, dále den bezpečnostních složek, outdoorový festival, v rámci kterého žáci viděli zajímavé filmy a vyzkoušeli si netradiční hry a aktivity. Závěr školního roku patřil ukázce dravců firmy Seiferos a tradičnímu vystoupení žáků deváté třídy. Během celého roku probíhalo i vydávání školního časopisu – poslední ročník nesl název Experti a v soutěži Školní časopis roku 2013 si odnesl cenu poroty.

Aby si pedagogové i rodiče mohli ověřit výsledky vzdělávání, zorganizovala škola účast na některých celostátních srovnávacích testech agentury SCIO (Stonožka – 9. ročník, testy informační gramotnosti Gepard). Povinná byla účast žáků pátého a devátého ročníku ve srovnávacích testech České školní inspekce. Ta také provedla v květnu 2013 šetření, které skončilo bez závad.

Základní škola v Opočenské ulici

Základní škola je organizací, která zajišťuje pomocí zvláštních výchovných a vyučovacích metod, prostředků a forem, výchovu a vzdělávání žáků s takovými rozumovými nedostatky, pro které se nemohou s úspěchem vzdělávat v normální základní škole, ani ve speciální základní škole. Základní škola má 9 ročníků. Speciální škola má 10 ročníků. Ředitelkou školy je Mgr. Dagmar Macková

Výchova a vzdělávání žáků je organizováno tak, aby byly respektovány všechny individuální zvláštnosti dětí, ale také pedagogické, psychologické, hygienické a bezpečnostní požadavky. Důraz je kladen na požadavky speciálně pedagogické, individuální přístupy

k žákům a na jejich maximální začlenění do společnosti. Žáci vzdělávající se dle programu speciální školy mají téměř všichni vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu.

V průběhu celého školního roku se vystřídal celkem 48 žáků. K 1.9.2012 nastoupilo 44 žáků, v průběhu roku přistoupili 4 žáci a 4 žáci se odstěhovali. K 30. červnu 2013 ukončilo výuku 44 žáků. Ve školním roce 2012/2013 byli nově vřazeni 3 žáci, z toho 1 žák po zápisu k povinné školní docházce. Školní docházku ukončilo v tomto školním roce 6 žáků a všichni byli přijati na OU.

Místní kabelovou televizí byly přenášeny ze stadionu pak 3. olympijské hry 17. června 2013 k oslavě Dne dětí.

10. jubilejní den otevřených dveří dne 4. června 2013 navštívily všechny třídy mateřské školy, zástupci města Dobrušky v čele se starostou a tajemnicí, ředitelé dobrušských škol, ale i široká veřejnost.

Vystoupení dětí pro dobrušské seniory v Domě s pečovatelskou službou a v Domově důchodců dne 14. května 2013 mělo veliký ohlas.

Spolupráce dobrušských škol s polskými školami pokračovala návštěvou ředitelů spřátelených škol z Dobrušky v polském Plocku ve dnech 19. – 21. června 2013.

1. místo získala škola za nápadité zpracování skladby při vystoupení na 4. ročníku Hudebně divadelního festivalu dne 24. května 2013 v Náchodě. S tanečním čardášem jsme prezentovali školu při Bambiriádě v Náchodě 23. května 2013. S tímto programem rozšířeným o rómský zpěv a taneční kreaci Michaela Jacksona pak vystoupili naše děti v sobotu 8.6.2013 na 4.ročníku Festivalu národů v Hradci Králové a v sobotu 22. června 2013 reprezentovali žáci školu na 4. ročníku Festivalu národností v Josefově. Oba pořádal výbor pro lidská práva zastupitelstva Královéhradeckého kraje a Občanské sdružení Soužití.

Prodej výrobků žáků a tvořivé dílny při Vánočním jarmarku 16. prosince 2012 obohatil "kasičku" občanského sdružení přátel školy.

Poprvé se zde konala soutěž žáků speciálních základních škol o nejkrásnějšího velikonočního zajíčka, která bude pokračovat druhým ročníkem v příštím roce.

V tomto školním roce pracovalo pod záštitou Občanského sdružení přátel školy, které funguje při ZŠ v Dobrušce od června 2002, sedm zájmových kroužků: sportovně-taneční, keramický, rukodělný, vyšívání, informatiky, kroužek literárně-dramatický a hudební-hra na flétnu .

Z celkového počtu 48 žáků mělo kroužky 46 členů (některé děti navštěvovaly až 3-4 kroužky), z toho romského etnika a znevýhodněných rodin 56,52 %. Vedoucími kroužků jsou členové Občanského sdružení přátel školy, asistentky pedagoga, pedagogové a lidé, kteří se sami zvolenému oboru činnosti věnují a mají tedy hodně znalostí a zkušeností, které se snaží dětem předat. Všichni pracují bez nároku na jakoukoli odměnu, ochotně a rádi věnují dětem svůj volný čas.

Gymnázium

Během tohoto školního roku nedošlo k žádným zásadním změnám v koncepci školy. Jejím základem je udržení a zkvalitnění současného stavu. Tento stav předpokládá 8 tříd osmiletého gymnázia a 4 třídy čtyřletého gymnázia. Ředitelem školy je Mgr. Jiří Macek.

V tomto školním roce odmaturovalo 31 studentů třídy 4.A a 31 studentů třídy 8.G. Počet přijatých absolventů na vysoké školy z loňské hodnoty 84,6 2% vzrostl na 90,33 %.

Minimální preventivní program byl plněn v rámci možností školy. Učitelé všech předmětů začleňovali problematiku zdravého životního stylu během výuky s využitím knih, videokazet a časopisů, které jsou k dispozici i žákům ve sbírkách biologie a společenských věd, v žákovské knihovně a v příruční knihovně výchovného poradce a školního metodika prevence rizikového chování dětí a mládeže. Učitelé užívali metod aktivního sociálního učení, snažili se o individuální přístup k žákům, v rámci svých možností vedli žáky

k sebepoznávání, ke správnému sebehodnocení a ke stanovení reálných cílů v životě. Učitelé také neustále sledovali a vzájemně se informovali o chování a studijních výsledcích žáků, o jejich přestupcích proti školnímu řádu, o žácích se zdravotními a sociálními potížemi a hledali společně s rodiči, případně s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Rychnově nad Kněžnou či jinými odborníky řešení daných situací. Dle potřeby všichni vyučující, výchovný poradce a školní metodik prevence poskytovali konzultace, vedli se žáky a rodiči neformální pohovory. Spolupráci školy s rodiči zajišťovalo také Sdružení rodičů a přátel gymnázia prostřednictvím třídních schůzek, kde byly rodičům poskytovány kromě hodnocení chování a prospěchu i informace o prevenci sociálně patologických jevů a zájemcům z řad rodičů tiskové informační materiály. Sdružení poskytovalo i finanční podporu školnímu sportovnímu klubu a poskytovalo odměny úspěšným žákům školy. O zdravém životním stylu, o kontaktních adresách při nesnázích s drogou a jinými psychickými poruchami, s některými výňatky ze zákona o držení a distribuci drog, s výňatky z Věstníků MŠ a dalšími zprávami ze světa sociálně patologických jevů byli žáci i rodiče informováni také pomocí nástěnek. V rámci možností se učitelé, výchovný poradce a školní metodik prevence zúčastňovali seminářů a školení zaměřených na zdravý životní styl a prevenci rizikového chování žáků.

Gymnázium poskytovalo žákům i volnočasové aktivity, které zajišťovali učitelé. V rámci školního sportovního klubu pracoval kroužek sportovních her (pod vedením J. Dyntara), a kroužek odbíjené (pod vedením J. Matouška). Gymnazisté se také podíleli na spolupráci s družební školou z Polska (J. Macek). Pod vedením D. Hulcové pokračovaly úpravy parku, který obklopuje školu. Žáci se úspěšně pod vedením učitelů zúčastňovali olympiád, dalších vědomostních i korespondenčních soutěží, sportovních soutěží a dosahovali v nich výborných výsledků. V rámci kariérového poradenství třetí ročníky společně navštívily Úřad práce v Rychnově nad Kněžnou, závěrečné ročníky besedovaly s pracovníky téhož úřadu o volbě povolání a uplatnění studentů na trhu práce. Žáci ve volném čase využívali k prohlubování svých znalostí výpočetní techniku a internet.

V rámci prevence rizikového chování žáků absolvovala prima již tradičně ve spolupráci se společností Procter & Gamble výchovně vzdělávací program „Čas proměn“ a první ročníky program „S tebou o Tobě“. Žáci tercie, kvarty a 1. ročníků besedovali v rámci kampaně „Společně proti kouření“ pořádané volnočasovým klubem Vješák. Kvarta a oba první ročníky se zúčastnily pořadu „O nemoci AIDS“ s Tomášem Řehákem, zástupcem sdružení ABATOP. Pro třídu 1. A byl uspořádán seznamovací kurz, pro žáky 1.G třídy seznamovací den.

Během školního roku 2012 – 2013 nebyly řešeny závažné případy záškoláctví ani další rizikové chování žáků (šikana, držení drog, atd).

Na začátku školního roku proběhlo začlenění jednotlivých částí průřezového tématu Environmentální výchova do učebních plánů předmětů. Začlenění a následnou kontrolu odučení celků environmentální výchovy v předmětech provedli sami vyučující předmětů.

Do tematických plánů některých předmětů byla i letos začleněna témata z oblasti Ochrana člověka za mimořádných okolností, které často přímo souvisejí s danou problematikou. Žáci jsou seznamováni např. s tím, jak postupovat při jaderné havárii nebo povodních, a zároveň se dovídají, do jaké míry se na vzniku takové události může podílet člověk.

Tradičně se studenti účastnili řady vědomostních soutěží, které svým zaměřením alespoň částečně souvisely s problematikou environmentální výchovy. Jednalo se o biologickou olympiádu, poznávání rostlin a živočichů, vědomostní zeměpisnou soutěž Eurorebus a zeměpisnou olympiádu, jejímž ústředním tématem pro letošní ročník byla krajina. Studenti jednotlivých kategorií potom řešili úkoly hodnotící environmentální rizika, ochranu přírody a krajiny na území různých států a také např. problematiku rozvojových zemí.

V průběhu celého školního roku probíhaly úpravy parku v prostoru před gymnáziem. Nejvíce práce odvedli studenti pod vedením Mgr. D. Hulcové a dalších vyučujících v podzimních a jarních měsících. Park je potom v případě příhodných podmínek využíván k výuce v terénu (např. cvičení z botaniky v 1. A, cvičení z geologie ve 4. G a orientace v terénu a chůze podle azimutu v 1. G) nebo jako místo odpočinku pro naše žáky.

I v letošním školním roce se naše škola zapojila do programu „Recyklohraní“, v rámci kterého probíhal i sběr elektroodpadu a doprovodná soutěž „Daruj mobil, zachráníš lidoopa“.

Došlo k prodloužení našeho členství v programu M.R.K.E.V. a i nadále odebíráme časopisy s tematikou environmentální výchovy Ekoton a Bedrník.

V jarních měsících navštívily některé třídy v rámci hodin biologie a chemie bioplynovou stanici při ZD Dobruška, kde se seznámili fungováním takové stanice.

V úterý 18. června završili žáci tříd 2. A a 6. G letošní výuku zoologie návštěvou ZOO v Liberci. Exkurze byla ještě doplněna o návštěvu Botanické zahrady v Liberci.

Ve čtvrtek 20. června třídy 4. G a 1. A absolvovaly terénní výukový program *Po stopách krkonošských ledovců*. Program byl realizován ve spolupráci se Správou KRNP ve Vrchlabí. Žáci se přímo v terénu seznámili se základními glaciálními tvary a jejich vznikem. Kromě působení ledovců na reliéf byla další náplní exkurze také arkticko-alpínská tundra Krkonoš a její flora, endemické druhy Krkonoš a historie dobývání nerostných surovin na území dnešního národního parku. Během červnových sportovně turistických kurzů tříd 7. G a 3. A byla část programu věnovaná i návštěvě PR Stvořidla a PP Melechov. Tradiční červnové exkurze jednotlivých tříd se i tentokrát v některých případech podařilo alespoň zčásti využít k návštěvě lokalit zajímavých z hlediska ochrany přírody. (např. tercie navštívila PR Peklo a sexta poznávala přírodní hodnoty krajiny v oblasti CHKO České středohoří)

V prosinci roku 2012 ukončila naše škola společně se Střední průmyslovou školou elektrotechniky a informačních technologií Dobruška grant na projekt „Inovační formy výuky s podporou ICT“ v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Celková výše projektu je 3 650 256,- Kč. Dalších pět let bude nutno realizovat činnosti spojené s udržitelností tohoto projektu. Dne 1. května 2012 byl zahájen dvouletý projekt v „EU peníze středním školám“ v rámci oblasti podpory 1.5 OPVK. Celková výše našeho projektu „Moderní škola“ má výši dotace 1 135 295,- Kč.

Škola průběžně spolupracuje se Školskou radou a Sdružením rodičů a přátel gymnázia. Pro výuku je velmi důležitá spolupráce s městským úřadem v Dobrušce a dalšími organizacemi tímto úřadem zřizovanými (Informační centrum, Městská knihovna, Městské muzeum, Kino 70 apod.). V rámci náboru se snažíme udržet kontakt se všemi ZŠ v naší spádové oblasti. Velmi důležitá je pro nás spolupráce s okresními pedagogicko-psychologickými poradnami v Náchodě a v Rychnově nad Kněžnou v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Úřad práce v Rychnově nad Kněžnou pomáhá žákům v orientaci na trhu práce.

Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií

Ve školním roce 2012/2013 bylo ve škole 12 tříd denního studia: 4 třídy oboru Elektrotechnika a 8 tříd oboru Informační technologie. Celkem studovalo v denním studiu 272 žáků. Ve škole působilo 28 učitelů a v domově mládeže 3 vychovatelé. Ředitelem školy je Ing. Milan Maršík.

V tomto školním roce byla škola aktivně zapojena do těchto projektů: Antixeno, Comenius a Moderní škola. Škola i nadále rozvíjela spolupráci s polskou školou „Zespół szkół technicznych“ z Plocku a s univerzitami v Hradci Králové, Pardubicích, VUT v Brně a Technickou univerzitou v Liberci. Také spolupracovala s řadou výrobních firem a podnikatelských subjektů, např. s firmami ČEZ, KBA-Grafitec Dobruška, ABB Trutnov, PZP

Semechnice, OEZ Letohrad, Prodos Dobruška, B+R automatizace Brno, Atas Náchod, Ametek Náchod, Junker Holice, Stormware Hradec Králové.

V rámci realizace projektu Moderní škola došlo ke zlepšení vybavení odborných učeben. Byly vyměněny počítače v jedné ze starších učeben výpočetní techniky za nové, na kterých budou studenti pracovat při výuce multimédií, počítačové grafiky a tvorby webových stránek

Žákům bylo nabídnuto mnoho výchovně vzdělávacích aktivit, např. 28 odborných exkurzí, 21 sportovních akcí, filmová a divadelní představení, besedy, maturitní ples, mohli také navštěvovat tyto zájmové kroužky: multimediální tvorba, mikroelektronika, sportovní hry. Ve školním roce 2012/2013 úspěšně odmaturovalo 52 žáků.

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum

Na jaře 2013 odmaturovalo celkem 6 tříd – 124 žáků a závěrečné učňovské zkoušky absolvovalo celkem 50 žáků ze dvou tříd. Od 1. září 2013 nastoupilo do prvních ročníků celkem 130 žáků v sedmi třídách. Ředitelem školy je Ing. Vladimír Voborník.

Od srpna do listopadu byl realizován investiční projekt za 6,7 mil. Kč a to zateplení budovy školy s výměnou oken, vchodů a rekonstrukcí střechy.

Pro žáky bylo instalováno 52 nových počítačů včetně zhotovení dalších multimediálních učeben. Ve všech učebnách byl nainstalován projektor. Každému učiteli byl přidělen osobní počítač (notebook, tablet – dle jeho volby), aby veškerá dokumentace a převážná část výuky mohla být vedena elektronicky.

V květnu 2013 po dlouhých přípravách získala škola certifikát kvality s celosvětovou působností ve vzdělávání a výchově při přípravě na povolání v technických studijních a učebních oborech dle ČSN EN ISO 9001:2009

Tým studentů školy postoupil v soutěži F1 ze semifinále soutěžení do celorepublikového finále, které proběhlo 7. a 8. června 2013 v moderním interaktivním centru Techmania Science Centre v Plzni.

Ve dnech 6. a 7. prosince pořádala škola již pátý ročník výstavy betlémů z Orlických hor a Podorlicka. Součástí výstavy byl i den otevřených dveří školy s bohatým doprovodným programem.

Základní umělecká škola v Dobrušce oslavila padesát let od svého vzniku

Základní umělecká škola v Dobrušce, která oslavila již své padesáté narozeniny, poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech a připravuje žáky pro studium učebních a studijních oborů na středních a vysokých školách uměleckého zaměření. Ředitelem školy je Mgr. František Zima.

Vyučují se zde hudební obory, dále obory výtvarný, taneční a literárně dramatický. Hudební obor uspořádal 21 interních koncertů v sále školy a v synagoze. Účinkuje také ve spolupráci s ostatními kulturními subjekty v Dobrušce. Dále uskutečnil 23 veřejných koncertů – třídních přehrávek jednotlivých nástrojů, koncerty Lapidárium, vánoční akce, výchovné koncerty, atd.

Žáci školy se také zúčastnili celé řady soutěží. Výrazný úspěch znamená pro ZUŠ Dobruška i pro samotného Josefa Tužila zisk 3. místa v ústředním kole soutěže MŠMT ve hře na EKN v ZUŠ PhDr. Zbyňka Mrkose, Brno, 26. – 27. dubna 2013. Vyučuje ho paní uč. I. Krsková.

Ve čtvrtek 4. dubna, se divadlem J. K. Tyla v Červeném Kostelci hemžilo od dopoledních hodin přes 350 tanečnicků do patnácti let z třinácti nejen uměleckých škol z celého Královéhradeckého kraje. Od 13.00 hodin interpretovali na jevišti, ve třech blocích, celkem 32 choreografií pro diváky a odbornou porotu. Ta měla nelehký úkol, nominovat čtyři do celostátního kola, které se uskuteční ve dnech 24. – 25. května v Kutné Hoře. Po dlouhém

dni a netrpělivém očekávání na výsledky a ocenění jednotlivých choreografií, doporučila k postupu celkem pět kolektivů. Mezi nominovanými byla i choreografie Kulikoulinkatě a Tam, odkud přicházejí v podání ZUŠ 21 Dobruška. O účasti těchto a dalších 42 nominovaných choreografií z ostatních krajských kol z celé republiky rozhodovala dne 24. dubna v Praze programová rada NIPOS-ARTAMA. Vybrala 23 choreografií pro sestavení dramaturgie dvou programových bloků celostátní přehlídky v Kutné Hoře a 9 choreografií doporučila do Celostátní přehlídky pohybového divadla a pantomimy Kolín 2014. Nejen úspěchem, ale především radostí 13 tanečnic bylo pozvání naší společné choreografie Kulikoulinkatě do Kutné Hory 2013 a nominace druhé choreografie Tam, odkud přicházejí do Kolína 2014. Žákyně připravuje paní uč. P.Felcmanová.

Ve škole vystupují jako „Orchideje“ a pátého března na krajském kole soutěže MŠMT komorní hra s převahou dechových dřevěných nástrojů získal flétnový soubor složený ze čtyř příčných fléten 2. místo. Žákyně M. Obršálovou, M. Voglovou, A. Kárníkovou a A. Havránkovou učí paní uč. Mgr. Š. Holancová.

V tomto školním roce byla vyhlášena i soutěž v komorní hře. Pro učitelky D. Prokopovou – housle, viola a A. Vrbovou – violoncello nastalo rozhodnutí vybrat nejdříve nástrojové seskupení podle možností žáků a pak také soutěžní skladby podle náročnosti, slohového období, ale i předepsané minutáže. Podle průměrného věku hráčů v seskupení byli zařazeni do kategorií I. – VIII.. Všechny čtyři komorní soubory reprezentovaly naši ZUŠ v krajském kole, které se pořádalo 11. dubna 2013 v ZUŠ Police nad Metují. Ve velmi příjemném a přátelském prostředí soutěžilo téměř 60 komorních souborů z celého Královéhradeckého kraje. V porotě zasedali profesori konzervatoří z Pardubic a Prahy. Žákům patří velké poděkování za přípravu, nácvik a odvahu předvést, co se naučili. Všechny čtyři komorní soubory získaly podle bodování porotců 2. místa.

Také tyto úspěchy zvýraznily úspěšnost školy v padesátém roce jejího trvání.

Dům dětí a mládeže

Dům dětí a mládeže je střediskem pro volný čas dětí, mládeže a ostatních zájemců. Uskutečňuje výchovně vzdělávací, sportovní a rekreační činnost pro děti, mládež, případně jejich rodiče a další dospělé zájemce v jejich volném čase. Ředitelkou *Domu dětí a mládeže* je Ing. Jaroslava Šafařová.

Pravidelná zájmová činnost probíhala v budově *Domu dětí a mládeže*. Pouze rybářské kroužky pro všechny děti probíhaly v rybářské klubovně v Opočně. V pravidelné zájmové činnosti pracovalo celkem ve 41 kroužcích 384 účastníků.

Zájmová činnost nepravidelná zahrnuje akce vzdělávacího a kulturního charakteru pro děti a dospělé. Probíhá o sobotách, nedělích nebo prázdninách. Nabídka na tyto akce se provádí formou letáčků, regionálního tisku a *Dobrušského zpravodaje*. Těchto akcí jsme uspořádaly 74 a zúčastnilo se celkem 4342 účastníků .

Dům dětí a mládeže uspořádal také tři letní tábory. Na příměstském táboru v Mělčanech se uskutečnily dva běhy, a to od 29. července do 2. srpna za účasti 40 dětí a od 5. do 9. srpna za účasti 39 dětí. Po oba dva týdny se o děti, jejich program a stravování starali čtyři programoví vedoucí, tři pracovníci k zajištění zásobování a stravování a hlavní vedoucí. Šlo o klasický stanový tábor s táborovou kuchyní pro mladší školáky od 1. do 5. třídy se všestrannými zájmy. Celotáborová hra se nesla v duchu putování časem, kde se malí cestovatelé vypravili do minulosti i budoucnosti, aby napravili chyby, které mělčanský vědec při první cestě strojem času napáchal. Všichni členové expedice se tak ocitli například v době ledové, luštili zprávu od mimozemšťanů, konstruovali vikingskou loď nebo obchodovali se zbožím v rámci jednotlivých planet.

Od 2. do 5. srpna se na táborové základně v Mělčanech uskutečnilo soustředění řezbářského kroužku. Dvanáct řezbářů a řezbářek vyrábělo úžasná díla, která budou po dokončení k zhlédnutí ve výstavních prostorách v městském lapidáriu.

Tanečního tábora Astra na Dlouhém-Rzech se od 10. do 16. srpna zúčastnilo 30 děvčat ve věku od 8 do 13 let. Tábor byl zaměřen na moderní tanec, hry a soutěže s celotáborovou hrou Tajemství Transylvánie. Účastníci byli ubytováni na chatě, stravování zajistil personál rekreačního zařízení.

Žáci zájmových kroužků se zúčastnili různých regionálních soutěží, přehlídek a výstav. Někteří získali diplomy a různá ocenění, jiní zkušenosti a motivaci k další práci. Taneční kroužky se účastnily tanečních soutěží v Pohoří, Dobrušce, Novém Městě nad Metují a Týništi nad Orlicí. Získaly 2. místa v těchto regionálních tanečních soutěžích, kroužek DRUSH vystupoval a reprezentoval Dům dětí a mládeže na plesech, Majálesu, Dobruškafestu. Mladší tanečnice a tanečníci z kroužku Melounci předvedli své vystoupení na Dnu bezpečnostních složek a Dobrušské pouti. Šachový kroužek reprezentovali v regionální soutěži Velká cena Královéhradeckého kraje především Luboš Várádi a Jakub Ulman. Rybářské kroužky opět zdárně reprezentoval Luboš Petr.

Krajanské kurzy v Dobrušce

Dobruška hostila již po třiatřicáté 65 studentů z 30 zemí pěti kontinentů na kurzech českého jazyka, které se tradičně konají v Univerzitě Karlově – Studijním středisku a které organizuje Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy v Praze. Kurz je určen pro české krajany žijící v zahraničí, kteří se chtějí naučit nebo si chtějí zdokonalit jazyk svých předků, seznámit se s českou kulturou a poznat některá z nejkrásnějších míst v České republice. Přijeli však i ti, kteří se zajímají o naši řeč a chtějí se ji naučit. Mezi studenty jsou každoročně nové tváře, ale i několik dalších, kteří se do Dobrušky vrací již poněkoličáté.

Studenti přijížděli do Dobrušky od pátku 26. do neděle 28. července. Tento den se na náměstí F. L. Věka konaly tradiční koncerty *Dobrušského letního muzicírování*. Představitelé města využili této příležitosti a krajany přivítali. Nejstarší a nejmladší účastnice Jana de Faira Cardoso z Brazílie a Markéta Hlavoň z Kanady obdržely od starosty města Ing. Mgr. Petra Tojnara knihu o Dobrušce. Při hudbě se projevil i temperament jižních národů, studenti bez rozdílu věku si společně zatančili.

Na necelý měsíc, který krajané v Dobrušce strávili, připravila vedoucí kurzů Mgr. Vladimíra Koreňová pestrý program, který nespočíval jen ve vyučování, ale i poznávání českých tradic, blízkého i vzdáleného okolí Dobrušky. Studenti se účastnili i sportovních a kulturních programů. V úterý 20. srpna se sešli ve Společenském centru – Kině 70 na slavnostním odpoledni, kde před zraky hostů a učitelů předvedli scénky a písně v češtině. Na závěr obdrželi certifikát o absolvování kurzu. Týž den v předvečer jejich odjezdu se zúčastnili velké Mezinárodní přehlídky folklorních souborů z Venezuely, Mexika a Indonésie, která se již podruhé konala na náměstí F. L. Věka v Dobrušce. Ráno po koncertu odjeli studenti do Prahy a posléze do svých domovů po celém světě. Doufejme, že na Dobrušku a českou zemi budou v dobrém vzpomínat.

7. Církev

Církev římskokatolická

Tříkrálová sbírka 2013 v Dobrušce, Opočně a okolí

Tradice Tříkrálové sbírky pořádané celostátně Charitou Česká republika se v Dobrušce letos opakovala podvanácté. Tříkrálová sbírka je největší dobrovolnická akce v ČR a účastní se jí kolem 50 tisíc koledníků a dalších dobrovolníků.

V celé ČR podpora této akce má vzrůstající tendenci, nejen co se týče množství vybraných peněz, ale především úctou k tradici a uznáním hodnot, které reprezentuje – solidaritu lidí s potřebnými, naší snahu konat dobro, pomáhat bližnímu a nebýt lhostejný. V ČR se vybralo loni 75 mil. Kč a jen v našem kraji, královéhradecké diecézi, bylo loni poprvé vybráno přes 10 mil. Kč.

V našem okolí přibývá lidí, kteří propadnou sítím státní sociální pomoci a obracejí se na nás o pomoc jako na nestátní organizaci. Smutné je, že přibývá případů, kdy lidé žádají o pomoc a nemají ani na jídlo. To se v minulých letech tolik nestávalo.

Při letošní sbírce v sobotu 5. ledna koledovalo celkem 80 skupinek v Dobrušce a okolních obcích. To je celkem i s obslužným personálem přes 300 lidí. V Dobrušce a okolí koledovalo 38 skupinek, v Opočně 17 skupin, v okolních obcích dalších 25.

Dobruška a ostatní obce jsou se svým výtěžkem 402 tis. Kč zase příkladem pro velká města. Výsledek je důkazem, že lidé chtějí pomáhat a štědrost a důvěra v tuto sbírku je opravdu velká. V Dobrušce včetně Křovic, Pulic, Domašína, Mělčan, Chábor, Běstvin a Dolů se vybralo celkem 133 933 Kč.

Noc kostelů

Také v dalším ročníku Noci kostelů byl středem pozornosti návštěvníků kostel sv. Václava. Zahájilo ji v pátek 24. května před sedmáctou hodinou vyzvánění kostelních zvonů. V pastoračním centru byla pro děti připravena pohádka *O černé a bílé Fróně* a od osmácté hodiny v kostele bohoslužba. Po ní vystoupilo Dobrušské žesťové sdružení a následovala komentovaná prohlídka kostela. V dalším programu vystoupil dobrušský chrámový sbor, byla předvedena prezentace Svatý Václav přibližující patrona zdejšího děkanského kostela, následovaly křesťanské písně mladých a adorace se zpěvy v Taizé. Noc kostelů zakončilo odtroubení půlnoci.

Oprava věže zvonice u kostela sv. Václava

Jednou z nejrozsáhlejších stavebních akcí byla oprava lucerny zvonice u kostela sv. Václava. Do nově opravené věžní makovice byl vložen pamětní list následujícího znění.

Pamětní list

vložený při opravě lucerny zvonice u děkanského kostela sv. Václava v Dobrušce.

Oprava byla prováděna od října 2012 do června 2013 firmou Jan Rydlo ze Šonova. Dozor na stavbě prováděl diecézní technik Lubomír Samko. Celý průběh prací byl zachycen na mnoha fotografiích i na kameru dobrušského televizního vysílání.

Zvonice patří k nejstarším památkám města Dobrušky. Původní dřevěná zvonice byla zřejmě při přestavbě kostela v letech 1709 – 1724 nahrazena stavbou kamennou. Původní podkladové kameny jsou zabudovány v jejích nárožích. Zvony, které v ní vyzváněly, padly za oběť dvěma světovým válkám. Do požáru v roce 1806 byla zvonice kryta cibulovitou pozlacenou bání. Protože stejně vyhlížela i radnice, obě věže ve slunci do daleka zářily.

První etapa stavby (do konce roku 2012) stála 479 320,- Kč, druhá (rok 2013) 363 619,- Kč. Náklady byly hrazeny z prostředků farnosti s příspěvkem Ministerstva kultury ČR (200 000,- Kč) a Královéhradeckého kraje (100 000,- Kč). Další etapu rekonstrukce bude tvořit výměna krytiny celé střechy zvonice s předpokládaným nákladem kolem 800 000,- Kč.

V roce 2013, kdy byla oprava dokončena, spravoval dobrušskou farnost P. ThLic. PhDr. Vincent Zonták, CM. Spolu s ním působili na dobrušském děkanství Mgr. ing. Alojz Šeliga, CM, a Mgr. Branko Štefun, CM. Starostou města byl Mgr. Ing. Petr Tojnar.

S tímto pamětním listem bylo do pouzdra vloženo několik drobných mincí, kterými se v této době platilo.

Přejeme generacím příštím, které otevřou tyto dokumenty v době, kdy naše tělesné schránky budou již obráceny v prach, aby žily v míru, pokoji a pod Božím požehnáním.

V Dobrušce, v červnu, Léta Páně 2013.

Vincent Zonták

správce dobrušské farnosti

Církev bratrská

Církev bratrská, jejíž sbor sídlí v Bystrém, vyvíjí velmi aktivní činnost směrem k veřejnosti. Snaha o přiblížení nachází svůj výraz i v bohoslužbách, které se pravidelně každou neděli konají v malém sálu Společenského centra-Kina 70 a jsou tak otevřenější i směrem k širokému okruhu zájemců, kteří by jinak do církevních prostor nepřišli.

Církev bratrská provozuje i celou řadu aktivit, které většinou nejsou určeny jen pro její členy. Pro děti školního věku je určen klub Žárovka. Jeho návštěvníci se mohou těšit na různé sporty, hry, soutěže, učení se tábornických dovedností, výpravy do přírody, biblické příběhy, písničky, společné tábory a víkendové pobyty. Poznají zde i řadu nových kamarádů. V roce 2010 se pro klub koupilo několik desítek kilogramů populární stavebnice Lego, takže se děti můžou těšit i na programy s Legem. Každoročně jsou s Legem pořádány velké akce, jichž se může účastnit takřka neomezený počet zájemců.

Mládeži ve věku teenagerů, tedy nad 15 let, je určen klub K2. V dobré akční partě jsou pořádána pravidelná setkání a kromě nich různé vandry, společné dovolené, sportovní klání (volejbal, fotbal, ringo a jiné sportovní a zábavné hry). Součástí setkání jsou super hry a zamyšlení nad různými texty z Bible.

Rodiče s dětmi předškolního věku mohou navštěvovat klub Pampeliška. Setkání jsou plná tvoření, básniček, písniček, pohádek a her pro děti. Mimo to jsou pro děti připravována loutková nebo maňásková představení a společné výlety.

Pro ty, kteří se chtějí dozvědět něco více z Bible, jsou během týdne pořádány skupinky biblického studia. Starší generace může navštěvovat Klub seniorů, který je zaměřen převážně na vzdělávací akce a je pořádán ve spolupráci s dobrušským vlastivědným muzeem. O jeho činnosti jsou podrobnější informace v kapitole muzeum.

Jednota bratrská

Jednota bratrská v roce 2013 rozšířila svoje aktivity i provozní dobu. Pro nejmenší děti a jejich rodiče bylo i nadále otevřeno *Rodinné centrum Sedmikráska*, a to po celý týden od pondělí do pátku. Dvakrát týdně zde probíhal hlídací koutek, kde si mohly maminky své děti nechat pohlídat a mezitím si zařídit vše potřebné. Pro děti zde byl připraven atraktivní program plný říkanek a zpívanek spojených s hrou na Orffovy hudební nástroje, doplněný o cvičení, malování a vyrábění. Děti si zde měly čas pohrát a rozvíjet první kontakty s vrstevníky. V ostatních dnech probíhaly hudební, pohybové a výtvarné činnosti v doprovodu rodičů. Kromě toho bylo tento rok otevřeno ještě v úterý a ve čtvrtek odpoledne, kdy probíhal kroužek angličtiny pro nejmenší s názvem *Hrajeme si s angličtinou*.

Taktéž se v *Sedmikrásce* konaly pravidelně jednu středu v měsíci zdravotnické kurzy s praktickými radami pro rodiče. Mezi takovéto kurzy patřil: kurz první pomoci, kurz kojení a péče o novorozence, moderní péče o zuby, prevence rakoviny prsu, nemoci spojené s létem, letní infekční nemoci, jak na rýmu, jak na kašel, horečka a infekční nemoci. Kromě toho se maminky mohly účastnit jednou měsíčně vzdělávacích aktivit a přednášek s názvy jako *Prevence a úskalí zadlužení*, *Rodinné hospodaření*, *Orientace v sociálních systémech*, *Rituály v životě dítěte*, *První puberta a výchova batolat*, *Rodinné konstelace*, *ADHD* a *Specifické poruchy učení*.

Nechyběl ani tvořivý program pro rodiče, který se konal každý měsíc. Jednalo se o vyrábění *Speciál*, např. výrobu jednoduchých šperků, svícňů a krabiček, *Velikonoční vyrábění* a další. Maminky a dívky měly možnost si každý čtvrtek zacvičit ve stylu zumbly.

Ani volnočasový klub *Vješák* nezůstal pozadu a rozšířil svou otevírací dobu na tři dny v týdnu. Během roku se teenageři mohli zapojit do celé řady turnajů (např. turnaj ve stolním fotbalu, v deskových hrách, tanečních podložkách aj.), ale i speciálních večerů určených jen pro ně. Za zmínku stojí např. filmový večer, hranolková party, *Aprílová party*, *Pizza party*,

Vješákové narozeniny atd. Mezi další aktivity *Vješáku* patřily i aktivity sportovní, jako byl baseball, kriket line, airsoft a mnoho dalších.

Ve spolupráci s *Vješákem* také probíhala třetí týden v květnu v Dobrušce na školách rozsáhlá kampaň s názvem: *Společně proti kouření*. Jednalo se o přednášky určené našim mladým.

Několikrát během roku 2013 pokračovala Jednota bratrská i akcemi pod názvem *Kavárna*. V únoru to byl hudební *Jam session*, a v dubnu *Velikonoční kavárna* a v prosinci *Pohádkové Vánoce*.

Kromě toho se v měsíci červnu opětovně uskutečnil *Dětský den*, kam mohly zamířit rodiny se svými dětmi. Tentokrát vzhledem ke špatnému počasí proběhla akce v sokolovně. Děti si mohly vybrat z řady disciplín, které byly spjaty s pohádkovými bytostmi. Mohly se zde setkat s Krtečkem, Vílou Amálkou, Machem a Šebestovou, Bobem a Bobkem a mnoha dalšími. Příjemným zpestřením byla možnost nechat si namalovat na obličej pohádkové motivy. Na každé z dětí čekala po splnění úkolů také zasloužená odměna.

Za zmínku ještě určitě stojí letní tábor pro mladší školní děti, který proběhl na přelomu července a srpna v krásném prostředí Orlických hor. Již několikátý rok nese název *Narnie*, letos s podtitulem *Za tajemstvím Narnie*. Tábora se zúčastnilo 31 dětí z Dobrušky a okolí. Jednalo se o společný čas, který si všichni maximálně užili.

Na konci roku proběhly již tradiční *Pohádkové Vánoce*, kterých se pravidelně účastní větší množství lidí (cca 100 účastníků). Ani tento rok nebyl výjimkou. Je to pro děti hezký čas naladění na blížící se Vánoce.

Nesmíme opomenout ani pravidelné aktivity *Jednoty Bratrské*, kterými jsou nedělní shromáždění, která se v loňském roce konala ještě ve velkém sále *Studijního střediska UK*. Při nich probíhaly i programy pro děti vkládající jim kvalitní hodnoty. Pro nejmenší bylo určeno *Klubíčko*, pro děti mladšího školního věku *Klubík*, u starších dětí se jednalo o *Klubáč young* a u teenagerů *Klubáč*.

8. Spolky a spolkový život

135 let hasičů v Křovicích

Letos tomu je už 135 let od založení sboru dobrovolných hasičů v Křovicích. Za tento čas se mnohé událo. Změnila se technika, výzbroj, výstroj. Ve funkci starosty sboru se v tomto období vystřídal 13 členů. Co se však nezměnilo, je myšlenka, která stála za zrodem zakládání sborů v Čechách, a to aby společnými silami bránili majetek svůj a majetek ostatních obyvatel i za cenu vlastního života. Hasiči také podporovali kulturní život v obci. Pořádali plesy, divadla a jiné akce.

V dnešní době sbor už nemá zásahovou jednotku, tak se naše činnost zaměřuje hlavně na udržení kulturního dění v obci a hlavně na práci s mládeží. Sbor čítá 82 členů a z tohoto počtu je 27 členů ve věku od 6 do 18 let. Je zde jedno družstvo mladších a jedno družstvo starších žáků. Ti se po celý rok účastní různých pohárových soutěží v okolí a jsou zapojeni do celostátní hry Plamen. V této hře dvakrát v řadě za sebou družstvo starších žáků obsadilo v okresním kole 3. místo.

Křovický sbor pracuje i s dětmi od 3 let, a to v hasičské přípravce, která děti připravuje na činnost v budoucím působení v družstvu mladších žáků. Přípravka je také žádána na různých akcích, např. Den bezpečnostních a záchranných složek v Dobrušce.

Hasiči se také významně podílejí na kulturním a společenském životě v obci. V průběhu zimního období pořádají cestopisné přednášky, vánoční výstavu, vánoční zpívání koled u kapličky, tradiční posvícení, bramborákové hody, dětský karneval a turnaj ve stolním tenisu.

Uplynulých 135 let bylo připomenuto i v almanachu, který sbor vydal za podpory města Dobrušky a poprvé představil na jubilejním 10. hasičském klání, které se konalo 31. srpna na křovickém hřišti. Hasičského klání se letos zúčastnilo rekordních 35 soutěžních družstev, 21 dětských a 14 družstev dospělých. Křovický sbor nejlépe reprezentovalo družstvo starších žáků, které svoji kategorii s velkým náskokem vyhrálo. Po hasičské soutěži následovalo již tradičně divadelní představení vlastní tvorby „ZÁKLADKA“. Po divadle vystoupilo družstvo „staré gardy“ s ukázkou požárního útoku a také družstvo nejmladších hasičů z přípravky. Den pak zakončil program pro děti.

Klub českých turistů

Dobrušský Klub českých turistů má více než sedmdesát členů. Jeho věkový průměr činí 60,3 roku, což znamená, že organizované turistice se věnuje více starší generace.

Od ledna do března se uskutečnilo několik krátkých zimních vycházek a výletů na běžkách. Pravidelně jsou pořádány jednodenní pěší výlety a jednodenní cyklovýlety. Dobrušský Klub českých turistů také zorganizoval velikonoční, májový a silvestrovský pochod. Uskutečnily se rovněž čtyři autobusové zájezdy, a to do Jeseníků, na Králický Sněžník, dále na Žalý a Benecko a do Kuksu a na Zvičinu.

Z dalších zajímavých akcí lze uvést dámskou jízdu do Vimperka a Pošumaví, cyklozájezdy na Slovácko a do Bretaně a Normandie, či pohodovou turistiku v Dolomitech. Cílem vysokohorské turistiky byly západní Tatry a společně se Správou Chráněné krajinné oblasti Orlické hory se dobušští turisté zúčastnili zájezdu do Krušných hor. Orlickým horám pak pomohli brigádou při natírání stonů naučné stezky Zemská brána.

Běžkařských akcí se zúčastnilo 52 členů, kteří ujeli 1 100 km, 16 jednodenních a jedné vícedenní cyklistické akce se zúčastnilo 5 zájemců, kteří ujeli celkem 3 363 km, a na 61 pěších výletů vyrazilo 822 členů a 142 nečlenů, kteří ušli celkem 16 484 km. Celkem se tedy na všech akcích zdolalo 20 947 km a podílelo se na nich více jak 1 100 účastníků.

Dobrušský patchwork

V roce 2013 se sdružení rozrostlo o jednu novou členku, Janu Novákovou, má tedy nyní celkem třináct členek. Počátkem roku dostalo dotaci od města Dobrušky ve výši 10 000,- Kč. Za získané prostředky byly zakoupeny patchworkové pomůcky a materiál na společné projekty a charitativní činnost. V letošním roce poskytlo sdružení výrobky na bazar pořádaný hospicem v Červeném Kostelci - *Šikovné ruce pro hospic 2013 aneb Lidé lidem*, za což byl spolek vyhodnocen jako „miláček poroty“ a byla nám předána odměna (rychlou konvice). Další charitativní činností bylo předání drobných výrobků pro sdružení *Ligy proti rakovině* v Hradci Králové.

I v tomto roce využívá sdružení prostory ve spolkovém domě, které město Dobruška poskytuje k jeho tvoření. Během roku bylo uspořádáno šest sobotních tvořivých ateliérů, které vedla vždy jedna z členek a pravidelné schůzky se konaly ještě každý první čtvrtek v měsíci.

V Pelhřimově byl 8. června 2013 zapsán do *České knihy rekordů a kuriozit* pokus, kterého se zúčastnily členky sdružení společně s obyvateli města a návštěvníky *Svatováclavských slavností* v roce 2012, kdy 61 návštěvníků vyrobilo 98 jehelníčků, které byly součástí rekordu, kdy bylo na jednom místě shromážděno 681 textilních jehelníčků.

Při příležitosti *Svatováclavských slavností* byla již tradičně instalována výstava patchworku v dobušské synagoze. Jako každý rok byla prezentována pouze nová, ještě nevystavovaná díla, kterých se tentokrát sešlo 123. Výstava byla pořádána ve spolupráci s městem Dobruškou a také místním domem dětí, který pořádá kurzy patchworku, jejichž frekventantky zapůjčily 45 svých výrobků. Výstava trvala od 28. září do 6. října a návštěvnost byla opět velká, téměř 1 100 návštěvníků. Jako zpestření letošní výstavy se podařilo uskutečnit

kurz *Art patchworku*, který pořádala členka *Bohemia patchwork klubu* (dvě dobrušské patchworkářky jsou také již devět let členkami tohoto národního klubu), paní Romana Černá. Kurz se velmi povedl a všechny zúčastněné byly nadmíru nadšeny.

V loňském roce bylo sdružení osloveno paní Janou Jandejskovou, organizátorkou podzimní výstavy *Kreativa 2013* v Praze-Dubči, aby se na této akci prezentovalo naše sdružení. Výstava se konala od 14. do 17. listopadu 2013 v nádherně zrekonstruovaném dubečském špýcharu. Akce se přímo na místě zúčastnilo již od čtvrtka celkem sedm členek, které výstavu nainstalovaly (celkem 160 výrobků), uspořádaly dva kurzy (celkem pro 120 návštěvníků) a po celou dobu zajišťovaly prodej výrobků.

Některé z členek také publikovaly svá originální díla i s podrobným návodem na jejich vyhotovení v jediném u nás vydávaném časopisu pro tvořivé patchworkářky *Švadlenka*.

Svoji celoroční činnost završily dobrušské patchworkářky prodejem na vánočním jarmarku v Dobrušce.

V průběhu celého roku připravovaly společný quilt, se kterým se chtějí příští rok přihlásit do soutěže hodnocené mezinárodní porotou, na *Prague Patchwork Meeting 2014*, do oboru aplikace.

9. Sportovní život

Krytý bazén a koupaliště

Sportovní a rekreační služby poskytuje již mnoho let občanům i návštěvníkům Dobrušky krytý bazén s otevřeným letním koupalištěm. Kromě běžného provozu je toto zařízení využíváno k následujícím aktivitám: plavecká výuka školních dětí (Plavecká škola DORKA – p. Slezák), plavání kojenců, batolat a dětí předškolního věku (pí. Schlosserová) a tréninky členů plaveckých oddílů Kajman Dobruška a PK Nové Město nad Metují. Mimo obvyklý návštěvní provoz pro veřejnost nabízel bazén i cvičební hodiny aquaerobiku a spinningu. Ve spolupráci s centrem Hastrmánek působícím v budově bazénu se nově rozběhly dvě hodiny dopoledního spinningu určeného pro maminky na mateřské dovolené. Nově bylo zahájeno dopolední saunování dětí také ve spolupráci s centrem Hastrmánek, ale pro nedostatečný zájem se uskutečnily pouze dvě saunovací procedury a následně bylo zrušeno.

Vzhledem ke stáří budovy byly i v roce 2013 vynaloženy vysoké finanční částky na opravy, které dosáhly celkové výše přes 788 000 Kč. V průběhu roku byly rekonstruovány dámské a pánské sprchy se sociálním zařízením, proběhla oprava dětského brouzdaliště na koupališti, výměna oken na východní straně budovy (v pánských šatnách a v kancelářích). V rámci údržby byly natřeny konstrukce zábradlí v areálu koupaliště a vrata garáže se vstupními dveřmi do centra Hastrmánek. Pro zvýšení bezpečnosti byly rozšířeny zábrany na skokanské věži. Postaven byl dělicí plot v areálu koupaliště a vyroben nový stojan na jízdni kola. Na zakázku byla zakoupena nová topná tělesa do elektrických kamen v ohřívárně sauny. Byly vyměněny plastové mřížky na odtokových kanálcích podél koupaliště.

Kvůli zvýšení bezpečnosti a prevenci kvůli krádežím (zejména jízdni kol) byl rozšířen kamerový systém z původního počtu 2 kamer na současných 6.

V červenci se v areálu krytého bazénu a koupaliště uskutečnil tradiční týdenní školící kurz Vodní záchranné služby Českého Červeného kříže Praha.

Veřejná lyžařská škola

Skončil další, již 42. ročník Veřejné lyžařské školy. Zima jí letos docela přála, podařilo se odjet všech deset zájezdů. Potěšitelné je, že se celá sezóna obešla naprosto bez úrazu! Další, co se podařilo, je, že lyžařská škola proběhla bez tzv. „dvojáků“, což jsou ne příliš populární zájezdy, kdy se jede v jednom týdnu v sobotu i v neděli. Letos k tomuto opatření nebylo přistoupeno ani jednou a bylo to i díky tomu, že se dva zájezdy uskutečnily už

před Vánoce. Neobešlo se to samozřejmě bez komentářů a připomínek (souhlasných i nesouhlasných), ale to je život. Ale jezdit lyžovat se musí vždy, když je sníh. Nakonec se toto rozhodnutí v kontextu špatného počasí koncem roku a v začátku ledna ukázalo jako velice prozíravé

Letošní 42. ročník byl navíc v některých směrech i mimořádný. Oproti minulému 41. ročníku, kdy byl zaznamenán velký úbytek zájemců o lyžařskou školu, se letos přihlásilo více než 200 dětí, což znamenalo nárůst oproti loňskému roku o téměř 25 %. Organizátoři tak museli vypravit navíc další autobus a zabezpečit družstva dostatečným počtem kvalifikovaných instruktorů. Naštěstí SKIKLUB tyto instruktory a cvičitelé má. Zde se zúročila prozíravost z minulých let, kdy byly vynaloženy nemalé prostředky a úsilí na to, aby vedoucí byli vyškoleni. Dalším mimořádným momentem bylo to, že se do lyžařské školy v letošním ročníku přihlásilo téměř 60 % dětí bez „lyžařské historie“, to znamená, že tyto děti byly v naší lyžařské škole poprvé.

Bylo to náročné zejména pro první autobus, který musel toto množství začátečníků zvládnout, ale mimořádně bylo vytvořeno družstvo „přípravky“ i ve druhém autobusu. Výsledky pak děti předváděly na závěrečném karnevalu, což byla ona pomyslná „třešnička na dortu“. V tak nádherný den a za tak ideálních sněhových a lyžařských podmínek ještě snad karneval neprobíhal, byla to pro všechny zasloužená odměna.

Skiboby

Dobrušští skibobisté absolvovali již 47. sezónu. Jejich základnu tvoří 299 členů. Závodníci se řídí individuálním tréninkovým plánem, kromě toho se zúčastnili tří soustředění; v srpnu to bylo v Teplicích nad Metují, v říjnu kontrolní sraz na Stříbrném rybníku u Hradce Králové a v listopadu soustředění na ledovci Kaprun v Rakousku.

V závodní sezóně 2013 obsadili dobušští skibobisté všechny věkové kategorie. Byli spoluorganizátoři Českého poháru ve dnech 4.-6. ledna, Světového poháru, který se konal od 11. do 13. ledna, a mistrovství České republiky ve slalomu a obřím slalomu od 1. do 3. února. Všechny tyto závody se konaly v Deštném v Orlických horách.

Skibobisté SK Dobruška se mohou pochlubit řadou sportovních úspěchů. Na mistrovství České republiky získali 10 zlatých, 2 stříbrné a 12 bronzových medailí. Nominaci na mistrovství světa do rakouského Bad Hofgasteinu si z dobušského oddílu vybojovalo 11 závodníků (tři žáci, tři juniorky, jedna žena, jedna seniorka a tři senioři), kteří přivezli 10 zlatých, 2 stříbrné a 12 bronzových medailí. Juniorka Kristýna Harnachová obsadila druhé místo v anketě *Nejúspěšnější sportovec Královéhradeckého kraje roku 2013* a spolu se svým bratrem Dominikem byla nominována do juniorské reprezentace pro rok 2014.

Florbalový klub FBC Dobruška

V sezóně 2012-13 skončil tým mužů v královéhradecké lize na bronzové pozici, která na vysněný postup do 3. ligy nestačila. Od ledna začal vést tým mužů jako hlavní trenér Jan Jiráček.

Největší důraz byl však kladen na výchovu mládeže, kde ještě nejsou na prvním místě výsledky, ale kvalitní příprava, tak aby další generace na tom byly jen a jen lépe. Do celoročních regionálních soutěží nastupovaly týmy elévů, mladších žáků (zde se nevede tabulka) starších žáků (9. místo - Královéhradecká liga) a juniorů (2. místo, 3. liga juniorů) a juniorek (1. liga juniorek, vyřazený v nadstavbě mezi dvanácti nejlepšími v ČR).

Největší rozmach přišel v září se začátkem nové sezóny 2013-14, v nejmladší kategorii elévů se členská rozrostla na cca 45 dětí. Nejmladší florbalisti tak byli rozděleni dokonce do tří družstev - Medvědi, Lvi a Tygři.

Do druhé sezóny pod hlavičkou FBC Dobruška 2013-14 bylo do soutěží České Florbalové Unie přihlášeno 7 týmů – 2x elévové, mladší žáci, starší žáci, junioři, muži a

juniorky. V polovině sezóny patřilo mužům 1. místo v Královéhradecké lize a juniorky se pohybovaly na postupových pozicích 1. ligy juniorek divize III, zajišťujících účast v nadstavbě mezi 18 nejlepšími v ČR.

Členská základna činila k 31. prosinci 2013 cca 190 členů. Největším „kamenem úrazu“ pro dobrušský florbal je stále to, že v Dobrušce není sportovní hala, která by rozměrově splňovala požadavky tohoto sportu. Na konci roku 2013 je hotov projekt na novou sportovní halu, ta by měla v budoucnu stát v místech za ZŠ Pulická.

Domácí zápasy se tak musejí hrát až v 36 km vzdálené Rokytnici v Orlických horách. Jedinou výjimku mají nejmladší – elévové, kterým rozměrově stačí hala ZŠ Fr. Kupky.

Fotbal

Rok 2013 se z hlediska dosažených výsledků elitního A-týmu mužů zařadil mezi nejúspěšnější léta ve více než stoleté historii fotbalového oddílu Tělovýchovné jednoty Dobruška. Mužstvo pod vedením trenérské dvojice Bohuslav Jakoubek, Roman Čížek se v jarní části krajské I. A třídy nezdramaticky dralo nahoru. Po jedenácti jarních vítězstvích, jedné remíze a jediné porážce dobrušští fotbalisté druhou nejvyšší soutěž Královéhradecka vyhráli a podruhé se v novém století radovali z postupu mezi 16 nejlepšími celky regionu – krajského přeboru. Nejlepším střelcem byl Aleš Hašek, autor 14 gólů. Postup áčka mužů do krajského přeboru slaví Dobruška podruhé ve více než stoleté historii. V nejvyšší krajské soutěži bude po roční přestávce působit teprve ve třetí sezoně (předtím pouze v letech 2010 – 2011 a 2011 – 2012).

V krajské soutěži hrál také rezervní tým mužů. Běčko v konečném účtování I. B třídy obsadilo pod vedením kouče Milana Jiráka jedenáctou pozici mezi 14 konkurenty. Kanonýrem týmu se stal osmigolový Jan Macek. C-tým vedený Martinem Lemfeldem skončil v okresní III. třídě pátý.

Starší dorost skončil v krajském přeboru na předposlední 13. příčce. Mladší dorostenci ve stejné soutěži obsadili osmé místo v konkurenci třinácti celků. Starší žáci se ve stejné početné konkurenci umístili desátí.

Z důvodu klesajícího počtu mladých hráčů rozhodl výbor fotbalového výboru o korekci mládežnických týmů. Z týmů mladšího a staršího dorostu bylo vytvořeno jediné mužstvo dorostu působící nadále v krajském přeboru. Do jeho vedení se postavili kouči Petr Nosál a Michal Šedek. Starší žáci pod vedením trenéra Zdeňka Filipa kvůli absenci týmu mladšího dorostu museli opustit krajský přebor a sezonu 2013/2014 rozehráli v krajské soutěži.

Během roku 2013 se viditelně rozrůstalo družstvo nejmladší přípravky založené v roce předchozím. Trenéři Pavel Sýkora, Miroslav Horák, Petr Zilvar a Roman Bundal dokázali k nejpopulárnější kolektivní hře přitáhnout řadu nejmenších hráčů, kteří se teprve chystali na základní školní docházku. Cílevědomá příprava nejmenších špuntů v kopačkách vyvrcholila na podzim roku 2013, kdy se kolektiv přihlásil do pravidelné soutěže – okresního přeboru.

Dobrušský pohár v malém fotbalu

Vítězem 23. ročníku turnaje ve futsalu o Dobrušský pohár se stalo mužstvo White Brothers, které v bezbrankovém finále zdolalo MCE Slaný po penaltovém rozstřelu. Dramatické pokutové kopy rozhodla až 10. série. White Brothers získalo stříbro v roce 2010. Na zbývající medailovou příčku se v konkurenci 55 týmů z České republiky prosadil dobrušský tým Pekelníci. V souboji o 3. místo porazili finalistu z roku 2009 LSC Crickets Hradec Králové/Praha.

Součástí tradičního dvoudenního klání v malém fotbalu byl podruhé v historii ženský turnaj, jehož se zúčastnilo 12 družstev. Ve finále zvítězil SPS Sázava nad Olympií Bruntál

2:0. Z bronzových medailí se radovaly hráčky ŠT ZOO Ústí nad Labem, které v duelu o třetí příčku zdolaly FC Hradec Králové A 1:0.

Pořadatelům z klubu FC Santus Dobruška po dvou předchozích popršených ročnících (předloni se dokonce kvůli povodni nemohlo hrát) přálo počasí. Během tří slunečných dnů se vytočilo téměř 30 sudů dobrušského piva. Na taneční zábavu s hudební skupinou Netřesk na závěr úvodního soutěžního dne dorazily do areálu Městského stadionu v Dobrušce více než tři stovky návštěvníků.

Oddíl badmintonu

V roce 2013 se členská základna oddílu oproti předchozímu roku zásadně nezměnila. K 31. prosinci měl celkem 82 členů, z toho 41 dospělých, 24 juniorů a juniorek a 17 žáků a žákyň. Soutěží pořádaných ČBaS se účastní 26 hráčů s platnou licenci.

V tomto roce oddíl dosáhl několika významných úspěchů. Nejúspěšnějším hráčem mládežnických kategorií se stal Matěj Šváb, který na Mistrovství České republiky juniorů vybojoval dvě bronzové medaile. První ve čtyřhře chlapců se svým spoluhráčem Miroslavem Janáčkem z Českého Krumlova a druhou ve smíšené čtyřhře s Ivanou Zychovou z Prahy.

Mezi dospělými se prosadil Ondřej Kopřiva, který si z MČR dospělých odvezl za čtyřhru mužů také bronzovou medaili. Jeho spoluhráčem byl Pavel Florian z Českého Krumlova.

V soutěžích smíšených družstev se oddílu již tolik nedařilo. Extraligové družstvo ve složení Kopřiva Ondřej, Florián Pavel, Bureš Marek, Matějka Michal, Balucha David, Křížková Šárka, Hofmanová Petra, Zabavníková Gabriela si sice vybojovalo postup do play-off, skončilo ale celkově na 5. místě, což byl nejslabší výsledek v historii působení v nejvyšší soutěži.

Družstvo I. ligy tvořené hráči Skočdopole Miroslav, Bureš Marek, Drašnar Václav, Šváb Matěj, Šťovík Petr, Voborník David, Ostrá Veronika, Smejkalová Eliška, Jechová Tereza obsadilo 6. místo prvoligové tabulky.

Dorostenecké družstvo vyhrálo oblastní přebor, ale v celostátní konkurenci na Mistrovství České republiky skončilo až osmé. V soutěžích žákovských družstev hráči startovali na Přeboru ČOS, turnaji oblastních družstev Falco Cup v Liberci a mezinárodním turnaji RSL Cup v Českém Krumlově.

V soutěžích jednotlivců se hráči mládežnických kategorií pravidelně účastní krajských a někteří i národních turnajů (Smejkalová, Ostrá, Vacková, Hlavsová, Kubečková, Sedláček, Čtvrtečka, Ladma). Hráči také startovali na mezinárodním turnaji Czech Sokol Cup v Plzni, na turnaji organizovaném dánskou organizací DGI ve Fredericii, Mezinárodním mistrovství juniorů Polska, MMJ Slovenska a turnaji v Maďarsku.

Mezi dospělými pravidelně vyjíždějí do zahraničí Šárka Křížková a Ondřej Kopřiva. Tito hráči se účastnili turnajů ve Slovinsku, Polsku, Belgii, Slovensku, Německu a Irsku. Ondřej Kopřiva nastoupil v rámci české reprezentace na Mistrovství Evropy smíšených družstev, které se odehrálo v ruském Ramenském.

V rámci vyhlášení nejúspěšnějších sportovců města Dobrušky za r. 2013 byli z oddílu odměněni hráč Matěj Šváb, extraligové družstvo dospělých a trenér Pavel Maňásek. Ve velkém sále Pelclova divadla v Rychnově nad Kněžnou také proběhlo vyhlášení nejúspěšnějších sportovců okresu Rychnov n. Kn. za rok 2013. Na slavnostním večeru byl oceněn v kategorii mládeže na třetím místě Matěj Šváb.

Tri club Dobruška

Dobrušský cyklistický *Tri club* je velmi aktivním spolkem. V roce 2013 uspořádal již dvacátý ročník dvanáctidílného amatérského závodu o *Dobrušský pohár*, kterého se celkem zúčastnilo neuvěřitelných 918 startujících.

V rámci *Středečního multisportovního poháru-memoriálu Míry Holcmana* proběhl 17. dubna duatlon v Pulicích, 19. června triatlon na opočenském koupališti a 31. srpna X-duatlon v Běstvinách. *Tri club* uspořádal také dva běžecké závody: 18. května 1. ročník *Mělčanského krosu* a 22. června již dvanáctý ročník *Kounovského krosu*. Oba závody byly zařazeny do 26. ročníku *Velké ceny východních Čech* v bězích.

Úspěšná je práce *Tri klubu* s dětmi. V Dobrušce byl uspořádán osmý ročník dětského závodu horských kol a třetí ročník *Dolského bike cupu*. Obětavá práce všech, kteří při organizování uvedených pomáhali, je pro dobrušskou cyklistiku tím nejdůležitějším přínosem. Za všechny se sluší jmenovat alespoň dlouholetého veterána dobrušské cyklistiky Oldřicha Hofmana, bez jehož iniciativy by se mnohé nemohlo uskutečnit.

Tak jako přivítali dobrušští cyklisté nový rok *Novoroční vyjížd'kou* na kolech do okolí města, tak se s rokem 2013 rozloučili *Silvestrovským během*, který se tradičně koná na trase Dobruška-Opočno a zpět.

Bodlinka

Nejvýznamnější mimoškolní aktivitou ZŠ Františka Kupky zůstává Školní sportovní klub *Bodlinka* pod vedením pana učitele Zdeňka Potůčka. S jeho činností jsou děti, učitelé i rodiče seznamováni na nástěnkách ve škole i ve městě. Klub rozvíjí pohybové dovednosti a volní vlastnosti každého žáka, probouzí v dětech zájem o sportovní činnost konáním náborových soutěží, přeborů školy ve všech sportech, které jsou uvedeny na logu klubu.

Jedná se o vodáctví, florbal, lehkou atletiku, malou kopanou, vybíjenou, lyžování, plavání, odbíjenou, košíkovou, softbal, šachy, střelbu ze vzduchovky a stolní tenis. Šestáým rokem jsou sportovní soutěže rozšířeny o triatlon a dětský závod horských kol. Umožňuje dětem sportovat ve volném čase na školních hřištích, učí je základům sportovních her a činností, rozvíjí sportovní talenty (příprava na účast ve vyšších soutěžích apod.). Podílí se významnou měrou na protidrogovém programu školy pod heslem *Kdo s Bodlinkou sportuje, jasně říká drogám ne*.

Nejlepší sportovci města

Celkem třináct jednotlivců, osm kolektivů a deset trenérů převzalo ocenění pro nejlepší sportovce Dobrušky v roce 2013. Slavnostní vyhlášení se uskutečnilo 29. ledna v malém sále Společenského centra Kino 70 v Dobrušce.

Mezi oceněnými sportovci byli badmintonisté (Matěj Šváb a trenér Pavel Maňásek), orientační běžci (Jana Peterová, Tomáš Leštínský), skibobisté (Dominik Harnach, Kristýna Harnachová, Martin Tribula, Jana Trunečková), atleti (Ondřej Čáp, Jana Prudičová), kuželkáři (Vladimír Gütler, Ivo Janda), ale také jedna moderní gymnastka Veronika Faitová (a trenérka Vlasta Bajarová) a krasobruslař Tomáš Kupka. V kategorii kolektivů patřili k nejlepším opět badmintonisté, dále také národní házenkářky (a trenéři Božena Laštovičková a Jiří Sychrovský), atletická přípravnice, kuželkáři a dále florbalisté a vodácká družstva Školního sportovního klubu Bodlinka. Úspěšné sportovce dovedli k medailím jejich trenéři (kromě již jmenovaných trenéři fotbalistů Bohuslav Jakoubek, Jaroslav Macek, Pavel Sýkora a Milan Jirásek), a proto je samozřejmé, že i tato kategorie si poděkování zaslouží. Stejně tak i trenéři školního sportovního klubu Bodlinka Martin Gábrle a Jan Červinka.

Sportovci, kteří jsou členy oddílů, klubů a tělovýchovných jednot v Dobrušce, přivezli v roce 2013 medaile a poháry vítězů z mistrovství světa, evropských pohárů, mezinárodních grand prix i mistrovství republiky. Oceněn ovšem byl nejmladší atletický potěr - přípravnice, která v kategorii děvčat i chlapců zvítězila v krajské soutěži, nebo vítězové okresní kvalifikace školského poháru ve florbalu.

Na úvod slavnosti zdůraznil starosta Dobrušky Petr Tojnar, že si město váží těch, kteří propagují svými výkony jeho dobré jméno u nás i v zahraničí. Dále zdůraznil: „Chceme

v našem městě sport a sportovce i nadále podporovat, což znamená především vytváření co nejlepších podmínek pro sportování. Na sklonku loňského roku jsme po dohodě s vedením TJ Sokol převzali do výpůjčky budovu sokolovny. Mimo jiné i proto, abychom umožnili pokračování sportovních aktivit, jimž slouží. Také chceme více otevřít co nejširší veřejnosti městský stadion, aby zde mohli sportovat všichni, kdo chtějí a mají zájem.“

Z rozpočtu města Dobrušky bylo v loňském roce vydáno na sport více než 9 miliónů korun, z čehož zhruba 4,8 milionů pokrylo ztrátu z provozu krytého bazénu s koupalištěm. Spolky přitom obdržely na svoji činnost 1,12 miliónů Kč.

11. Zajímavosti

Blahopřání generálu Štanderovi

V říjnu se čestný občan Dobrušky, generál Miroslav Štandera, dožil 95 let. Narodil se 5. října 1918 v Praze, ale podstatnou část svého mládí prožil v Dobrušce. Při příležitosti tohoto významného životního jubilea mu byl zaslán blahopřejný dopis následujícího znění.

*Vážený pane generále,
přijměte, prosím, blahopřání k Vašim 95. narozeninám. Dovoluji si Vám je zaslat jménem svým i jménem obyvatel Dobrušky, jejímž jste čestným občanem. Chtěl bych vyjádřit naši hrdost nad tím, že naším spoluobčanem, který z našeho města vyšel, je člověk, který neváhal nasadit svůj život na straně spravedlivého boje proti zlu v nejstrašnější válce minulého století (a dost možná, že v nejstrašnější válce v dějinách lidstva vůbec). Člověk, který si po celý svůj život, i v dobách, které byly pro něho a naši vlast velmi těžké, dokázal udržet rovnou páteř a svou vojenskou i občanskou čest. Je to velkým povzbuzením i pro nás a zejména pro naše děti, které o Vás a Vašich životních osudech slyší ve školách a nejrůznějších besedách a setkáních a jimž můžete být vzorem při formování jejich postojů a jednání.*

Přeji Vám, vážený pane generále, do dalších let mnoho zdraví a štěstí a mnoho lásky všech, které v životě potkáváte.

Ing. Mgr. Petr Tojnar, starosta města Dobrušky

Zemřel Jiří Sedláček (1932-2013)

V sobotu 22. června zemřel Jiří Sedláček. Narodil se 6. srpna 1932 a již od mládí je s jeho jménem spojena dobušská kultura, v níž působil po celou druhou polovinu minulého století. Zejména novodobou historií ochotnického divadla si bez něho nelze představit. Divadelnictví bylo Sedláčkovou rodinnou tradicí. K významným osobnostem místních ochotníků patřil již jeho otec a pokračovateli jsou oba jeho synové.

Významnou kapitolu divadelního života Jiřího Sedláčka představoval soubor ESO. Vznikl v padesátých letech jako jedna z mála možností kulturní aktivity v dusné atmosféře přísné ideologické cenzury. Jiří Sedláček společně s Václavem Čápem, Jiřím Hoňkem, Vladislavem Balcarem, Láďou Suchánkem, Evou Wisingerovou, Janou Čáповou a několika dalšími nadšenci si cestu na prkna znamenající svět dokázali najít a prosadit se. Jejich humor a písničky si získaly svoje obecenstvo a značnou oblibu v Dobrušce i širokém okolí.

ESO se z původní podoby estrádního žánru pozvolna změnilo v jádro divadelního souboru. Vztah k písničkářům však jeho členům zůstal. Dokázali jej prezentovat například v tehdy velmi populární parodii Jiřího Brdečky na kovbojky *Limonádový Joe*. Dokázali však sehrát i napínavé psychologické drama *Souboj talárů*, hry klasické a současné, které vytvářely pestrou paletu tehdejšího repertoáru. Ve všech těchto hrách se na jevišti objevoval (zejména v charakterních rolích) také Jiří Sedláček. Starší pamětníci si ještě mohou připomenout jeho Tuláka ve hře bratří Čapků *Ze života hmyzu*. Pod citlivým režijním vedením vynikajícího Karla Procházky zde Jiří Sedláček vytvořil jednu ze svých životních rolí, v níž se mohl směle postavit vedle herců profesionálních.

Sedláckovo divadelnictví zrálo jako dobré víno. Od šedesátých let by se našlo jen málo dobrušských ochotnických inscenací, v nichž by nesehrál alespoň menší roli. Spíše však exceloval v těch hlavních a náročných. Jeho veselá životní nátura mu dala do vínku zejména lásku ke komediím. Trio hospodských štamgastů, v němž vystoupil společně s Vladislavem Balcarem a Josefem Machem ve Švandrlíkově *Honoraci z pastoušky*, dokázalo rozesmát publikum na více než dvou desítkách repríz. A nemenší úspěch měl Jiří Sedláček i v celé řadě dalších rolí, ať již menších či větších.

Jeho příjemný kultivovaný hlas se uplatnil nejenom na divadle. Měl rád poezii a dovedl ji také krásně recitovat. I když tento žánr nenaplnuje sály do posledního místečka, našly si i v Dobrušce pořady hudby a poezie své vděčné posluchače a nemalou měrou k tomu přispěl i citlivý přednes Jiřího Sedláčka.

Veřejnost si ho však pamatuje spíše z jeho působení v dobrušském kině. V roce 1969 byla otevřena nová budova 70 mm kina a již 1. prosince roku 1971 nastoupil Jiří Sedláček do funkce vedoucího. Dokázal získat pro Dobrušku řadu premiér vynikajících filmů a kino bývalo mnohdy zaplněno do posledního místečka. Často zde také pobývali významní filmoví tvůrci, mezi nimiž měl řadu přátel. Patřil k nim i představitel seriálového F. L. Věka Radoslav Brzobohatý. V kině pracoval Jiří Sedláček až do svého odchodu do důchodu, do 5. srpna 1992.

Tímto výčtem však nejsou kulturní aktivity Jiřího Sedláčka ani zdaleka vyčerpány. Byl také dlouholetým členem redakční rady dobrušského *Kulturního kalendáře*, dnešního *Zpravodaje*, který obohatil celou řadou svých příspěvků. Pracoval i v městské kulturní komisi, podílel se na kulturních akcích k oslavám 675. výročí města a na mnoha dalších. Z těch starších je dobře připomenout alespoň účast na pochodu ochotnických divadelníků Prahou ke stému výročí Národního divadla v roce 1983. Zkrátka, byl všude, kde ho dobrušská kultura potřebovala, a všude, kde něco vytvářel, nesla jeho práce vždy značku nejvyšší kvality.

Zemřel dobrušský rodák, archivář Oldřich Šeda (1933 – 2013)

V Jiráskově čtvrti, ve vilce čp. 688 vedle Husova sboru v Dobrušce, se 21. prosince 1933 narodil a s rodiči žil Oldřich Šeda. Obhlížíme-li životní dílo graduovaného historika a archiváře, musíme s lítostí konstatovat, že dějinám svého rodiště věnoval pouze několik historických studií.

Po maturitě na dobrušském gymnáziu (1952) studoval na tehdejší Filozoficko–historické fakultě v Praze (1952 – 57), kde získal pod vedením profesorů Husy, Kafky, Vojtíška a Fialy kvalitní odborné vzdělání v oboru archivnictví a historie. Na jejich doporučení získal místo ve Státním archivu v Třeboni, kde se v roce 1960 zásluhou vlastní pracovní svědomitosti stal ředitelem. Odmítnutí nekvalifikovaných zásahů do práce archivu stálo Šedu v roce 1962 ředitelské místo a předznamenalo jeho další pracovní i lidský osud.

Mohl sice nadále v ústavu pracovat, ale v roce 1971 s nástupem husákovské „normalizace“ byl z politických důvodů vyhozen. Jeden z nejpůsobivějších archivářů pak po osm let vykonával nekvalifikovanou práci pomocného dělníka v Jihočeských pivovarech v Třeboni. Teprve když podnik začal řešit mezinárodní známkoprávní spory s americkou nadnárodní společností o ochranu svého obchodního označení a práv ke značce Budweiser, vzpomněli si soudruzi, že jim po dvoře koulí sudy kvalifikovaný archivář. Šeda se proto stal referentem průmyslových práv a archivářem v Českých Budějovicích.

Šeda dokázal vyhledat v neuspořádaných a zanedbaných archiváliích doklady, které podniku významně pomohly v soudních jednáních, a tím získal pro stát značné finanční prostředky za ochranu licenčních práv. Ze zaostalého pracoviště vybudoval Šeda vzorové historicko–dokumentační centrum celého jihočeského pivovarnictví. Proto je také Šedova odborná historická produkce téměř výhradně zaměřena na jihočeské pivovarnictví, sladařství, rybníkářství, vorařství, dále na církevní dějiny a dějiny měst, spolků a institucí. Vydal

publikaci *Třeboňské pivovarnictví v šesti stoletích* (1979). Jeho bibliografie obsahuje více než 200 titulů z uvedených oblastí.

V roce 1990 byl rehabilitován, v roce 1995 obdržel Pamětní list města Dobrušky při příležitosti oslav 675. výročí první písemné zmínky o Dobrušce jako o městě. Navzdory perzekuci a nepřízni doby dokázal Šeda vytvořit dílo, které bude citováno autory mladších generací.